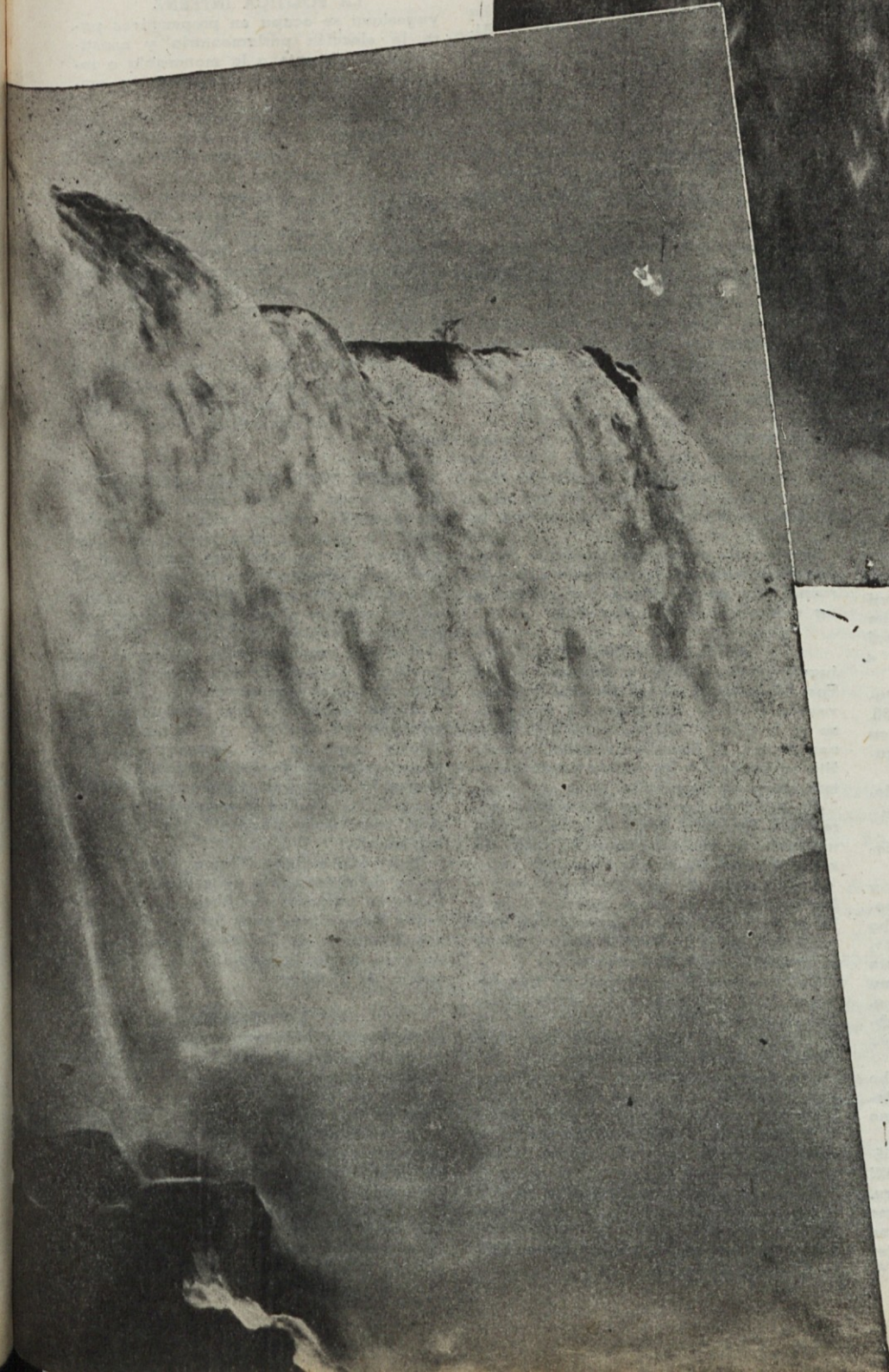


DUHOVNO ŽIVLJENJE

LA VIDA ESPIRITUAL

AÑO XII. — NUM. 211,
AGOSTO 1945

LETO XII. — ŠTEV. 211
AVGUST 1945



Las Cataratas de Iguazú son probablemente la maravilla más grande de las bellezas naturales de la América del Sur. La cadena de variadísimas cascadas del río Iguazú antes de su confluencia con el río Paraná tiene 4 km de largo. Algunas cataratas caen en un salto de 80 m. mientras que otras bajan en varias cascadas.

El presente cuadro reproduce dos aspectos de la parte más famosa, denominada: La Garganta del Diablo.

Na sliki vidimo dvojen prizor iz najmogočnejše skupine slapov Cataratas de Iguazú, ki nosi ime Vražje žrelo.

DUHOVNO ŽIVLJENJE

je mesečnik.

Uredništvo: Pasco 431

Urednik: Hladnik Janez.

Telefon 48-3361 (48-0095)

Kličiči od 11-13 ure in po 8 uri zvečer.

Ob sredah in petkih ni doma.

Uprava: Paz Soldán 4924

Telefon 59-6413

Reg. Prop. intel. 155424

CERKVENI VESTNIK

29. JUL.: Maša na Paternalu za
† Ido Mavec.

Molitve na Paternalu.

5. AVG.: Maša na Paternalu za

† Karla Kumar.

Molitve na Paternalu.

12. AVG.: Maša na Avellanedi za

† stariše Gomboc.

Pri sv. Rozi za † Jožef Poberaj.

Molitve na Paternalu.

15. AVG.: Maša pri sv. Rozi za

† Ivan Furlan.

19. AVG.: Maša na Paternalu za

† stariše in † brata Piriha.

Molitve na Avellanedi in shod.

25. AVG.: Nova maša č. g. Jana

Bureš v baziliki San Francisco ob

10 uri.

Molitve na Paternalu.

2. SEPT.: Nova maša na Paternalu (Avda. del Campo).

POROČILI so se: Olga Kovačič in Jožef Maglič v cerkvi sv. Neže.

Za vedno je zatisnil oči † JURIJ MESIČ, star 47 let, doma iz Budencev v Prekmurju. Že več let je bolehal, dokler ga ni pokosila bela žena. Šel je na obisk k svoji, nedavno poročeni hčerki in tamkaj so se mu nepričakovano iztekli dnevi 30. junija.

Zapušča v Evropi ženo in eno hčer. Ena hči je poročena tukaj.

Rajni je bil član "Slovenske krajine", katera mu je poskrbela za lep pogreb in spremstvo na zadnji poti na Čakarito.

UPRAVA OPOZARJA ZASTALE

NAROČNIKE

naj blagohotno upoštevajo, da list občuti živo da so cene porastle. Zato pohihte najprej zastani! Vsi pa velikodušno kaj primaknite za tiskovni sklad, da se s tem pokrije primanjkljaj.

Pripravljajo se že tudi prireditve "Duhovnega življenja", ki se bo vršila 30. septembra v dvorani Don Bosco, ulica Solís 252 (poleg Plaza Congreso), na katero ste tople povabljeni.

Prosimo oglasov in dobitek v srečolov.

NOVA MAŠA BO

Kar dve novomašni slovesnosti nas čakata to leto.

JAN BUREŠ, rojen na Češkem, prišel v Argentino kot salezijanski dijak, bo posvečen za duhovnika v Catamarki in bo imel slovesno novo mašo v baziliki sv. Frančiška (Alsina y Defensa) 26. avgusta ob 10 uri. Kot prijatelju in slovanskemu sobratu bo za novomašnega botra č. g. Janez Hladnik. Rojaki ste ta dan povabljeni k sv. Frančišku in se običajna maša ne bo vršila na Avellanedi.

NASLEDNJO NEDELJO, 2. SEPT. pa bo č. g. novomašnik obiskal Slovence na Paternalu, kjer bo imel ob 10 uri slovesno sv. mašo na Av. del Campo 1653.

MILAN PERKAT je pa naš rojak iz Vižnjana v Istri. Njegovi stariši žive v Villi Regini in bo posvečen letos v septembru. Tudi njemu je primerno, da napravimo rojaki nekaj veselja. Glavno novomašno slovesnost bo imel v Villi Regini, kjer bo nova maša 7. oktobra.

ES POCO CLARA LA SITUACION

Hasta que se fijen definitivamente los límites de Yugoslavia falta todavía un buen trecho. Además hay un interrogante, la futura formación de la "Gran Esclavia" y de la "Esclavia Balcánica". En Bratislava (Checoslovaquia) se realizó un congreso eslavo, que aprobó el plan de la Gran Esclavia, en la cual formarían un bloque de estados todos los pueblos eslavos. De la población europea, que era antes de la guerra de 500 millones, eran los Eslavos 205 millones. El proyectado bloque comprenderá tres unidades: Eslavos Orientales (rusos, ucranios, rusos blancos) 146 millones, Eslavos del Norte (polacos, checos, eslovacos) 39 millones y Eslavos del Sur (serbios, búlgaros, croatas y eslovenos) 21 millones. Además de dichos eslavos pertenecerá a este bloque la enorme Asia rusa.

El proyectado bloque balcánico también está tomando formas concretas. La dificultad existe en lo referente a Albania, que parece ya decidida a tomar allí su lugar. Mientras ya parece resuelto el pleito entre Yugoslavia y Bulgaria

Med nami pa bo s primerno slovesnostjo daroval sveto mašo 30. SEPTEMBRA NA AVELLANEDI. (Man. Estevez 630).

ZA TISKOVNI SKLAD

so nadalje prispevali: Vuga 2.—, Mahnič 1.—, Filo 1.—, Okroglič 1.—, Lavrenčič 1.—, Rebek 1.—, Čoha 3.—, Ličen 1.—, Ličen 3.—, Špacapan 1.—, Kuzma 1.—, Sterle 1.—, Leban 1.—, Kepic 3.—, Hlede 1.—, Mauser 1.—, Vajt 1.—, Slejko 1.—, Juren 1.—, Mizerit 1.—, Ušaj 1.—, Cingerle 1.—, Skrk 1.—, Šafer 1.—, Grgič 1.—, Suban 1.—, Pečenko 1.—, Rožič 1.—, Vodopivec 1.—, Čotar 1.—, Brezavšek 1.—, Bat 1.—, Mihelj 1.—, Žorž 1.—, Samokec 1.—, Lamprecht 1.—, Trampuž 5.—, Švagelj 1.—, Gabrijelčič 1.—, Markič 1.—, Faganel 8.—, Lepošar 1.—, Močnik 3.—, Madon 1.—, Kodelja 1.—, Neimenovani in v manjših zneskih 15.—.

Prosimo, da vsak rojak radodarno dopinese kaj več kot je naročnina, ker je ravno zato ne dvignemo, ker računamo na uvidevnost naših prijateljev.

"MARIJA PETRINOVIČ"

jugoslovanska ladja v Buenos Airesu. Ena 24 ladij, ki so od številne jugoslovanske traovske mornarice še preostale, se je mudila te dni v Rosariju in Buenos Airesu. V Rosariju je naložila tovar žita za London. v Bs. Airesu pa še nekatere stvari za Jugosavijo.

18. julija je Svobodna Jugoslavija priredila v Jugoslov. Domu skupno večerjo, na katero je prišlo toliko naših ljudi, da niti netri niso vsi mogli.

Ladja sama je bila pred pol leta v Bariju, kapitan ni bil v Jugoslaviji že 6 let in tudi mornarji. vsi Jugoslovani, med njimi tudi nekaj iz Trata in Gorice, nima jo posebnih vesti iz domovine.

Pač pa so prišli naravnost od tam komisar in 7 partizanov. ki predstavljajo jugoslovansko oblast. Na ladji vlada tako vzoren red, kakršnega ni bilo preje nikdar na naših ladjah videti.

Vsa partizanska četa je bila ves čas v aktivnih bojih in so povedali, da sta dr. Maček in general Rupnik v Švici. Nedič je v Barceloni. Doma ni velika stiska za živež, pač pa je vse golo. Najprej je treba obleke.

Skoro vsi mostovi in železnice so bile porušene, zato promet še ni upostavljen. Nemški ujetniki zidajo in popravljajo, kar je bilo po njihovi krivdi razbito. Splif je že skoro obnovljen.

LA VIDA ESPIRITUAL

Revista mensual.

Dirección: Pasco 431

U. T. 48-3361 y 0095

Director: P. Juan Hladnik

Administración: Paz Soldán 4924

U. T. 59-6413

Suscripción anual \$ 2.—.

con la unión de ambos países, figuran como problemas de mucha gravedad las fronteras con Turquía y Grecia. Allí habrá cuestión muy discutida por la Tracia y los Dardanelos con Constantinopla y por Salónica que figura en la tan discutida Macedonia, donde hay actualmente gran tirantez por el choque de esferas de interés entre Rusia e Inglaterra.

LA POLITICA INTERNA

yugoslava se ocupa en preparativos para la elección parlamentaria y constitucional, referente a la monarquía o república. Parece que prevalece la opinión republicana.

Yugoslavia es actualmente federación de 6 provincias autónomas: Eslovenia, Croacia, Servia, Črna gora (Montenegro), Bosnia y Macedonia.

La situación religiosa está confusa. Algunos obispos han sido declarados criminales de guerra (Dr. Rožman de Ljubljana, dr. Stepinac de Zagreb, dr. Šarič de Sarajevo, entre los que sabemos). No hay noticias de haber sido ejecutado ninguno. El nuncio apostólico ya está en Belgrado y está así puesta la base de la normalización.

La reforma social está procediendo a la expropiación de grandes posesiones y de los bienes de los "enemigos del pueblo" (los colaboracionistas y los alemanes).

TRIESTE Y EL LITORAL ESLOVENO

figuran entre los problemas principales europeos. El comando aliado ha provocado ya unas cuantas reacciones muy violentas de los eslovenos, porque favorecería injustamente a los italianos. Cuando fué disuelto el "Comité Popular triestino" (puesto por el pueblo y aprobado por los yugoslavos) y la "Defensa Popular" organizada anteriormente, reaccionó la población con una huelga general y con demostraciones clamorosas.

Mucha resonancia tuvo una asamblea eslovena en Opčina, un suburbio de Trieste, cuyo fin fué demostrar el carácter esloveno de esas regiones y reclamar la libertad de algunos presos. Las autoridades aliadas intervinieron con armas, resultando muertos unos cuantos eslovenos.

En cuanto a Reka (Fiume) parece que ya es definitivamente yugoslava, ya que figura en un pacto con Rusia como facultativa base naval para los intereses rusos. La suerte de Trieste y Goricia será un paso hacia la solución en la conferencia de Potsdam.

EN LA ARGENTINA

se está trabajando muy activamente entre la Colectividad para la ayuda a la patria. Con tal fin se organizaron ya los centros en todas partes y sigue haciéndose la colecta en plata y ropas.

En el asunto de Venecia Julia está en marcha la acción de juntar las firmas de toda la gente eslava que tuvo que abandonar la patria por las persecuciones fascistas y buscar el refugio en la Argentina y otros países de Sudamérica. El número de ellos es muy notable. Alcanzan 30.000.

Človek sedanjega stoletja si mnogo domišlja. Zdi se sam sebi velik gospod. Napuhnjeni in kratkovidni pa se čutijo kar gospodarje sveta, ki ne rabijo več ne vere ne Boga, ne molitve ne pokore. Pa tudi njim se tako zdi le dokler imajo polen trebuh in celo kožo. Kadar pride stiska, potrka na vrata bolezni, smrt ali nesreča, se zdramijo tudi oni . . . če jim je dan še zato čas . . . Če so v božjih očeh tega vredni!

Tedaj se zavedo tudi oni tega, kar vsak prevdaren človek verje, čuti in spozna, da so kakor kaplja rose, ki blesti v jutranjem soncu, pa jo vetričev sunek sproži na tla. Tedaj občutijo, da je nad njimi nekdo, ki jim meri stopinje in šteje utripe. Tedaj tudi pade pred njim na kolena tudi oni, ki ga je preje uporno klel ali tajil . . . Tedaj se človek zave svojega dolga, ki ga ima s svojim Bogom in kaj ga čaka ob strani groba, kjer stoji božji sodni stol, na katerem bo sodil neizprosno pravični Bog.

Ljudje, kateri imajo to večno resnico vedno pred seboj in svoje življenje po njej uravnavajo, gledajo mirno nasproti tistemu trenutku in bodo tudi zaupno stopili pred večnega Sodnika. Kaj pa naj store tisti, kateri so ga v življenju pozabljali, tajili, sramotili, ga celo drugim iz srca trgali s pohujšanjem in lažjo ter zmoti?

Gorje tistim, kateri bodo nespokorjeni padli v roke božji pravici!

Pa, saj je celo pošten kristjan podvržen slabosti in ga trenutno strah potegne na pot greha. In še zalezovanje peklenskih sil vedno postavlja v nevarnost človekovo pravičnost.

Kaj naj stori pravičnik, da bo ostal na pravem potu?

Kaj naj stori grešnik, da se reši pogube?

Kaj naj stori stiskani, da doseže božjo dobroto in pomoč?

V globini srca nosimo zapisano postavo, ki nas ukloni na kolena in nam stisne roke k proseči molitvi ter nas priganja k pokori za storjeni greh . . . Toda kaj naj zaleže človekova beseda in pokora pred neskončnim Bogom? Ali more človek doseči zvezdo na visokem nebu? Človek je bil pač v stanu razžaliti neskončnega Boga s svojo nehvaležnostjo, nezvestobo in izdajstvom; toda kako naj poravnava storjeni dolg?

Zavest krivde je vsem narodom narekovala daritve, katere so prinašali Bogu ali malikom, če so zabredli v zmotno vero. V priznanje svoje skesanosti, v spravo za lastni greh so darovali živali ali sadeže, obljube, poste, pokore in celo grozotne človeške žrtve, z željo, da bi dosegli spravo z razžaljenim božanstvom.

V novi zavezi je Jezus Kristus dopolnil, kar je bilo nepopolnega. Nepopolne so bile stare daritve, kajti nič ni pred Bogom niti človekovo imetje in ne njegovo lastno življenje. Boga vredno daritev more dati le tisti, kateri jo daruje z božjim dostojanstvom. Zato je Sin božji privzel človeško telo, ki je bilo sposobno trpljenja in to bogočloveško telo je bila spravna daritev katera edina more dati Bogu zadovoljenje za žalitve. Na svetem križu se je Kristus daroval in s svojim trpljenjem zadostil božji pravici za vse naše dolgove. Ker pa je treba zasluženje Kristusovo dati v dosegu vseh odrešenih, je Jezus Kristus preskrbel za način, da smo lahko odrešenja vsi deležni. Naročil je apostolom, da naj v "spomin njegovega trpljenja obnavljajo spreminjanje kruha in vina v Njegovo Telo in Njegovo Kri do konca sveta".

USTANOVIL JE SVETO MAŠO,

s katero je odpravil vse druge daritve.

Sveta maša je kakor cevovod, po katerem nam od svetega križa na Kalvariji pritekajo sadovi odrešenja. Po sveti maši in zakramentih doteka celemu svetu neusahljivi tok božjega življenja, po katerem bomo deležni pomoči za lepo življenje, odpuščanja in srečne smrti.

Kar je za človekovo telesno življenje jed in pijača, to je za dušo milost, ki se prejema po sveti maši in svetih zakramentih. Neverni zmajajo z glavo ob takem govorenju . . . Slepici tudi ne vidijo in zato ne razumejo, kaj pravijo vidci . . . Življenje nas pa uči, da je usodni korak in nevero storjen tedaj, kadar človek opusti svojo dolžnost nedeljske svete maše. Človek, ki pade v greh, še vedno prejema od Boga luč, ki mu sveti nazaj na pravo pot, dokler verno in zvesto prisostvuje sveti maši. Kadar zanemari še to, ga bo iz pogube rešila samo izredna milost božja, katero vtegne njemu izprositi kaka druga dobra duša, ki resnično in zvesto ljubi Boga. Če pa nima nikogar, ki bi mu izposloval potrebno odrešilno milost s sveto mašo, bo brez rešitve izgubljen.

Cerkev je dala zapoved, da je treba v nedeljo in praznik k maši. Nevedni ne razumejo, da je to človekova lastna potreba! Tako potreben je človek za dušo svete maše, kot telo potrebuje jedil Njegova lastna poguba in nesreča je, če svojo dolžnost zanemari.

Marija!

Nad angele božje povišana si,
v Kraljico nebeško si venčana Ti!
Kako Tebe vredno častimo naj mi,
ko v svoji nizkosti
in polni salbosti
tu v revščini hudi trpimo še vsi?
Ko Tebe, ki Mati si večne Dobrote,
mi kličemo verno iz nočnih globin,
podpiraj dobrotno nas, revne sirote,
nam vsem daj dospeti do rajskih višin!

Marija!

On sam, ki edini iz sebe živi,
ki, Mati, ga svetu rodila si Ti,
Te v raju presročno obsipa s častmi,
z nebeško modrostjo
in večno mladostjo
presveto telo Ti in dušo krasi.
Po Tebi, Prečista, otroci obljube,
Po Tebi mi dediči vsi smo nebes,
odvrni od nas vso nevarnost pogube,
doseči nam rajsko radost daj zares!

Marija!

Po svetih nebesih nam duh hrepeni,
miru nam na svetu resničnega ni,
če, Mati, dobrotno pomagáš nam Ti,
v veselje brez kraja
presrečnega raja
bo Tvojega Sina Telo nam in Kri!
Zaupanje v Tebe nam pot razsvetljuje,
nam nočno temo v svetli dan spremeni,
a hrana nebeška nas vse okrepuje
in Jezus, Tvoj Sin, v naših srcih živi!

KAJ BI HODIL K MAŠI

pravi neverni. Ker ne vidi brezmadežnega Jagnjeta, ki odjemlje grehe sveta in se zanj na oltarju daruje, se mu vse zdi le nekak prazen obred. Ko bi si kdaj vzela truda in prečital zapiske o stoterih čudovitih videnjih Kristusa med sveto mašo, ki se je že neštokrat prikazal v vidni podobi v podučenje malovernim, bi pobožno kleče priznal "Ne vidim, toda verjem da si ti, Gospod, res tukaj pričujoč in se zame daruješ".

Kaj imam od tega? vprašuje drugi. Če bi dobil 5 \$ denarja pri cerkvenih vratih, bi gotovo nikdar ne zamudil! Neskončno več je vredna božja dobrota, katero deli Gospod verno in pobožno pričujočim, ker je cena večne blaženosti, toda nimamo nobenega čutila, katero bi nam to vrednost dalo občutiti. Samo ponižna vera to doume. Ko bi mogli prihiti rajni iz vic nazaj, kako željno bi pač pohiteli k sveti maši in kako hvaležno bi hiteli popravljati, kar so nekoč zanemarili!

Kaj imaš od tega? . . . Kdor je sebičnež in ne hodi k maši iz resnične vere in ljubezni do Boga, temveč iz človeških ozirov, bodisi ker ga drugi s silo vlečejo, ali ker je taka navada, ali ker mu je to gospodar ukazal, ali radi katerekoli dobičkazelnosti, bo vrednost njegove maše toliko manjša, kolikor slabši je nagib, ki ga v cerkev vodi.

Nikakor ne trdim, da je kdo že opravičen pred Bogom s tem da v cerkev hodi! Če je sebičnež, pohotnež, krivičnik, naj gleda da se poboljša, naj zaupno moli da mu Bog da luč za spoznanje; toda če meni da bo z nekaterimi zunanjimi pobožnostmi Boga prevaril, slepi samega sebe. Morda slepi tudi ljudi, Boga ne bo!

Tisti kateri hodijo v cerkev so najslabši, se sliši včasih. Ta očitek izhaja iz zlobe, a povoda pa včasih le ima. Toda tisti

ljudje niso slabi "zato ker k maši hodijo" temveč "kljub temu da hodijo k maši". V tem delajo prav! Toda Bog zahteva od nas ne le pobožnost temveč tudi življenje in delo po veri! Tistemu, kateri se trudi z dobro voljo za zvesto molitev, bo Bog po svoji dobroti nekoč že posvetil v njihovo temo in bodo po zasluženju Kristusovega trpljenja morda le deležni milosti srečnega konca.

Vsak vernik pa ve tole: Največ, kar moremo mi Bogu dati, najsilnejša molitev, s katero od Boga izprosimo dobrot in odpuščanje grehov, najvrednejši dar, ki ga moremo pokloniti dušam v vicah je sveta maša. Ona je zlati ključ, ki nam odpira zaklade božjega usmiljenja za nas v življenju in za naše rajne v vicah.

Kristus je daritev, žrtvenik in darovalec. Mašnik je le vidni namestnik Kristusov. Morda je ta namestnik nevreden, polen človeških slabosti, toda zato ne zgubi daritev Kristusova prav nič na svoji vrednosti, le on si nakopava globok dolg pred Bogom, ker je stopil nevreden pred oltar in mu bo v obsodbo, to kar je drugim ki so boqoljubni, v zveličanje!

Tisti vernik, kateri združen z mašnikom prisostvuje sveti maši tako zbrano, kakor da bi doživljal Kristusovo daritev na Kalvariji, bo v Njegovi krvi očiščen grehov in s sklepom poboljšanja tudi stopil na pravo pot, če je zablodil in izprosil to tudi za druge.

Spolnjevanje nedeljske dolžnosti je samo en del postave, a tako važen, da pomeni popolni polóm dušnega življenja, časno in večno nesrečo, za osebe in za narode, kateri se oddaljijo od oltarja, na katerem Odrešenik zadoščuje za naše grehe in nam deli sadove odrešenja.

Nič nismo pred Bogom, toda združeni s Kristusom imamo vse in moremo vse za čas in večnost. Toda združeni z njim!

Ni to le prazna trditev, temveč je dejstvo, katero izpričuje 2000 let krščanstva. Če bi ne bilo na delu peklenjskih sil, ki človeka hočejo pogubiti, in ga skušajo zato od oltarja in cerkve oddaliti bi nihče ne podvomil o potrebi in koristi svete maše, kakor nihče ne dvomi o potrebi zraka, katerega dihamo.

Vsi verni rojaki pa smo poklicani, da storimo vse, kar je v naši moči, da približamo spet božji službi čiste rojake kateri so se zanemarili, da jim pomoremo do ključa, kateri odpira vrata do resnične sreče.



El 30 de agosto se celebra la fiesta de Santa Rosa de Lima, patrona de la América Latina. Se ve aquí su "santuario nacional", elevado al honor de "basílica", sito en Pasco y Belgrano. En este día concurren a él millares de fieles, para implorar gracias por la intercesión de esta Santa. A las 15 horas se realiza una solemne procesión en la cual figuran las banderas de todas las naciones latino-americanas.

Sveta Roza, prva svetnica iz tega kontinenta, je zavetnica latinske Amerike. Ta dan je "feriado". Bazilika sv. Roze je ta dan zbirališče množic dopoldne in popoldne ob 15 uri, ko se vrši slovesna procesija.

EL FESTIVAL ANUAL

de LA VIDA ESPIRITUAL, que se organiza para cubrir el déficit se realizará el 30 de Sept. a las 15.30 en el salón Don Bosco, Solis 252.

Se prepara un programa muy interesante que dejará satisfechos a todos los concurrentes.

Contamos con la generosidad de los bienhechores tanto para hacer propaganda por la revista, cuanto para llevar público al festival y contribuir con donaciones.

Se realizará una gran rifa.

Algunos ya correspondieron a nuestro llamado anterior mandandonos premios. Al agradecerlos pedimos a otros que hagan otro tanto.

Pedimos también avisos para el "programa".

Dirijáanse a P. Juan Hladnik, Pasco 431 o a la Administración, Paz Soldán 4924, Capital.

LA PRIMERA MISA

Se aproximan los días de las ordenaciones sacerdotales, que también este año brindarán alegría a la colectividad.

Tendremos dos sacerdotes, para acompañarles en su gran fiesta.

P. JUAN BURES, de Praga (Checoslovaquia) se ordenará sacerdote en Catamarca para la diócesis de Santiago del Estero.

Su solemne Primera Misa tendrá lugar en la basílica de San Francisco de ésta el 26 de Agosto a las 10 horas.

La Colectividad eslovena le organizará una fiesta el 2 de sept. en Avenida del Campo 1653 (La Paternal).

El P. MILAN PERKAT, nacido en Istria, cuya familia vive en Villa Regina, estudió en Villa Devoto para la diócesis de Viedma.

Se ordenará en Buenos Aires.

Para nuestra Colectividad oficiará la misa solemne el 30 de Sept. en Avellaneda, Man. Estevez 630.

NOVA MAŠA č. g. Jana Bureš bo v bazili sv. FRANČIŠKA (Alsina y Defensa) 26. AVGUSTA ob 10 uri.
NA PATERNALU pa bo 2. SEPTEMBRA ob 10 uri.

Kameniti ribič

Na trgu tam v Celovcu
kameniti mož stoji,
klobuk drži v roki
pred njim bedenj leži.

Pa kaj ta mož pomeni?
se vprašajo ljudje.
Po zgodbi izročeni
se tole jim pove:

V Celovcu bil menih je,
pobožen mož in svet,
za božjo čast in slavo
za rod slovenski vnet.

Ta gre na trg po ribe.
Nek ribič tam je stal,
menihu se odkrije;
rad bi mu kaj prodal.

Menih slovensko vpraša,
po čem mu ribe da;
s tem ribica pa zdrži,
ki samo nemško zna.

Povejte to po nemško,
srditi ribič de.
Proklet slovenski jezik,
ta v glavo mi ne gre.

Menih ga je pogledal
posvaril ga lepo
ne kolnite prijatelj
to v srečo vam ne bo.

Na mesto te kletvine
vam dam jaz tale svet:
slovensko se učite
mesto po nemško klet.

Na te besede ribič
še bolj se je razgrel
in v novič je meniha
preklinjati začel.

Naj tebe vrag odnese,
Slovence vse s teboj;
saj v pedesetih letih
nobenega več ne bo.

Menih ga je pogledal
rekel mu mirno
v kamen se boš spremenil
na trgu stal tako.

Dokler bo kak Slovenec
boš tukaj stanoval,
tu delal boš pokoro
za kletev se kesal.

Ko te besede izreče,
glej čudo se zgodi:
predrzni ribič z bednjem
se v kamen spremeni.

Le Bog usodo vodi;
le On prihodnost zna;
kar revni človek blodi,
to malo res veljá.

Let pedeset preteklo,
preteklo tristo let,
a čas še priti neče
ko ribič bo otet.

Zato še zdaj v Celovcu
kameniti mož stoji,
klobuk drži v roci,
pred njim bedenj leži.

Narodna romanca po spominu Fani S. Baučar.

PO ARGENTINI SEM IN TJA

LAS CATARATAS DE IGUAZU

Slapove tvori padec reke Iguazú, katera priteče iz notranjosti Brazila. Izvira ta voda vzhodno od Curitiba, komaj kakih 50 km daleč od Atlantskega Oceana in naredi nato ogromen ovinek na svojem potu do morja v Río de la Plata. Slapovi "Cataratas de Iguazú" so malo preje kot se ta reka izlije v Paraná. Do tiste točke teče med griči in gozdovi po večina neobljudenemu svetu brazilske province Paraná in tvori zadnjih 100 km mejo med Argentino in Brazilom. 18 km pred izlivom v Paraná se struga nenadoma pogrezne čez strme pečine v prepad, ki je globok 60—80 m. 4 km široka reka se precepi na strmi pečini na dve strugi, kateri potem grmita v skupen niže ležeči prepad, ki se imenuje Hudičevo žrelo (Garganta del Diablo). Skupna dolžina jezov, kateri se vlečejo posebno daleč ob južnem rokavu reke, je čez 4 km. Veličastni so slapovi: Dos hermanas, San Martín, Bozetti, Tres Mosqueteros, Rivadavia, Belgrano, Unión, na brazilski strani Florianu in drugi, toda Hudičevo žrelo je najmogočnejše. Ima obliko podkve v katere dno se vale skozi belo peno zelene grmade vodovja, ki se v divjem vrtežu penijo na dnu in se ženo dalje nizdol.

Grmenje vode je tako silno, da je preglasilo celo brnenje motorjev in ko smo pristali nekaj km proč, se je še tja slišalo iz dalje bučanje te silovite vode. Trdijo, da je ta vodopad dvakrat tako velik kot Niagara v Sev. Ameriki. Seveda ni njegova mogočnost vsak čas enaka, kajti reka Iguazú včasih močno upade. Tudi to leto je bila nekaj časa tako nizka, da so slapovi zgubljeni svojo veličino, toda prav tiste dneve je pa voda spet dovolj narastla, da sem imel jaz pred seboj pravi prizor slapov Iguazú. Najvišja je voda v mesecih od maja do avgusta. Računajo, da se zlije tiste mesece vsako uro 47 milijonov m³ vode (to je 470 milijonov hl) čez tiste slapove.

Argentina je vzela tamkaj v državno last 72.000 ha zemlje in je vse ozemlje slapovja proglašeno za nacionalni park. Vodna sila, ki bi dala elektriko za vso argentinsko industrijo, je še neizrabljena.

ČEZ PRAGOZD

Pisana mavrica se je bočila nad penastimi slapovi. Dve tri minute je krožilo letalo nad to nepopisno sliko naravne lepote in mogočnosti, potem se je pognalo v svojo smer in smo pristali na prostrani jasi sredi gozda.

Po pol urnem odmoru so spet zabrneli motorji. Brez vsakega pregleda papirjev in prtljage so me poslali nazaj na moje mesto. Večina potnikov je odhitela v hotel, kjer imajo udobna mesta za letoviščarje, ki prihajajo iz vseh krajev uživati lepoto silnih vodopadov Iguazú ("Velika voda" v jeziku guaraní). Samo 6 nas je ostalo, ko so pognali naprej, zavili na levo in še enkrat v mogočnem loku čez očarljivo sliko vodopadov. Še enkrat sem videl isto veličastno podobo toda iz druge strani. Še enkrat smo obkrožili v mogočnem loku vso daljo vodopadov, nato smo pa odbrneli proti severozapadu proti Asuncionu, končni točki našega potovanja.

Še nekaj časa je bila vidna črta reke Paraná, ki prihaja od severa in zavije pozneje proti zapadu. Kmalu je zginila tista črta in pod nami ni bilo drugega kot sam neizmeren gozd. Gledal sem na zemljevid, ki je kazal neko rdečo črto od Iguazú proti Villi Riki v Paraguaju, pa sem kmalu dognal, da je to le projektiрана železnica. Že 40 let je tega, ko so izdelali načrte in železnica teče vse od tedaj — seveda le na papirju...

Precej močan veter nam je vlekel nasproti ko smo

brneli nad neizmernim gozdom. Isti veter, ki nam je prej pomagal, ker je pihal v hrbet nas je zgrabil sedaj skoraj od spredaj. Pilot je iskal višino, kjer bi bil veter manj nadležen. Spustil se je tako nizko, da smo skoro oplazili krone najvišjega drevja. Za hip je pogled predril prav do tal, koder se še svobodno kretajo tigri in gospodari druga zverjad brez strahu pred lovcem. Po nekod je bila pod nami neprodirna gošča, drugod se je spet videlo na tla postlana z odpadlim listjem in debela porastla s plezalkami, ki so cvetele na svoji visoki brajdi.

Toda pilotu ni ugajala tista nižinska sapa in še manj bi bilo seveda ljubo, nam če bi se zapletli v košate cedre in preskrbeli tigrom za okusno večerjo ob naših kosteh . . . morda celo kar z dovršeno pečenko, kar se navadno zodi z letalom, ki pade v gozd . . . Zato je dvignil letalo višje. Pa ni bilo iskati kaj boljšega. Vse ozračje je bilo polno močnih zračnih tokov, kateri so nas nemilo zibali in ovirali v poletu. Mene pa vse to ni motilo. Pozorno sem motril pokrajino. Toda bilo je vse ena sama barva zelenega neskončnega gozda kamor je neslo oko. Samo eno črto je bilo videti, katera je rezala skozi pragozd. Menda je to reka Acaray. Ni bilo zelene trate, ne sinjega jezera, ne posekanega gozda, ne jase sredi gozdov, ne samotne kočice in niti kakega hribca. Zastonj sem oprezoval, če bom vsaj opazil kak dimast strebriček. Čez čas se je pokrajina malo spremenila. Daleč tja gori na sever se je odprla zelena dolina, vsa kot razkošen travnik. Le tu pa tam je bilo videti kako blesteče jezero in pa stružo, ki se je slednjič brez sledu zgubila. To so takozvani "esteros", nižine sredi dežele, v katerih se v času nalivov steče voda. Včasih so dolgi tisti logi mnogo ur hoda in morda tudi najde voda svoj odtok do bližnje reke, včasih so pa brez odtoka in se prav tamkaj voda posuši, če ne pride preje dež in ta tamkaj ni prav pogost, kajti včasih po pol leta tudi kaplje vode ne pade.

Zastonj sem iskal sledov človeškega življenja po tistih na videz cvetočih poljih. Ni bilo ne pota, ne kočice, ne voza ne človeka; samo ena črta se je vlekla skozi jaso, morda nekaka pot, za katero ne ve drugi kot Indijanci, kateri menda tamkaj še nemoteno žive.

MED NEBOM IN ZEMLJO

Neaj silnega in nepopisnega je pogled iz višine v nižavo. Toda človek ni orol, katerega nosijo zanesljivo lastne peruti in kateri ima na vsakem drevesu v nižavi svoj varen pristan. Če se letalu kaj primeri in strmoglavi iz sinje višave, bo pač vse poezije v hipu konec . . .

Kakor smo imeli prvi del poleta iz Posadas do Iguazú po vsem nemoteno in prijetno vožnjo, nas je v tem drugem delu veter neprestano stresaval, nas nagibal zdaj sem zdaj tja, pa spet smo sunkoma padli in sunkoma spet stremeli nazaj v vis, da se je začel kar obračati želedec in obrazi sopotnikov so bledeli. Med tem, ko meni vse to kolebanje ni vzelo zanimanja za prizore pod nami in v megalnih kopah v višinah, so drugi srepro buleč čakali, kaj bo. Tu pa tam je celo kdo zakričal v strahu, kadar je bil padec kaj podaljšan . . .

Sopotniki so me že pri vstopu nadvse prijazno pozdravili in njihov pogled je povedal to, česar beseda ni izrekla: "Že veste, gospod, če bo kaj hudega, en križ le hitro napravite" . . .

Ko se je neprijazni veter poigraval z nami, je ta in oni sopotnik pogledaval proti meni . . . Kdo ve, če ni

bil kateri kak "tragacuras", ki je v oštariji, s polnim trebuchom, na varnem stolcu in še med enakomislečimi nevernimi tovariši kaj gostobeseden o tem, da ni treba ne papeža, ne farja, ne cerkve, ne vere, ker so danes ljudje že dosti prosvetljeni . . . Kadar čuti svoje življenje na niti in gleda smrti v oči, tedaj mu je pogled v večnost vse drugačen in tedaj tudi razume, da ima vera in cerkev in duhovnik kako koristno nalogo v življenju . . .

Kar zanimiv je bil zame tisti položaj, ko so se v rokah sopotnikov začele pojavljati svetinjice in križci in ko so usta nekaj pošepetavala . . . Kdo ve koliko časa ta človek že ni molil!

Koristna šola je za marsikaterega tistih "prosvitljenih", če doživi kak tak resen trenutek v življenju, ko mu smrt pogleda naravnost v oči in ko se zave, kako majhen je in kako silno je to, kar stopa pred njega. Tedaj pač ne bo samozavestno kričal: "morda sem boljši kristjan kot vi" . . . Jaz nimam nobene greha" . . . Jaz se smrti nič ne bojim" . . . — Brez Boga in farja se še kako živi toda pogled smrti v oči je pa brez teh stvari nekaj obupnega!

POŽAR V PAMPI

Dolgo ta neprijetna igra v višavi ni trpela. Spet se je letalo lepo umirilo in je med manjšimi sunki hitelo dalje. Celu uro že smo vihrali od Iquazú, ko smo kot prvi sled človeške kulture opazili dimast stebliček in še malo dalje dve koči in naprej spet živali na paši. Od tam dalje je pa že bilo opazovati več sledov življenja. Tam pa tam skupina bajt, obdelane njivice, križajoče se črte stezic, gozd razredčen, s posekanimi deli, ležeča bruna in gozdna pogorišča.

Potegnila je moja pozornost nase slika na daljnem obzorju. Vse širom je vstajal siv dim. Prostran log, velikanska površina enega onih esterosev je bil žrtvec požara, katerega je veter gnal čez visoko suho travo. Na vse strani so goreli svetli plameni in požirali suho netivo ter nam v vis gnali oblake dima, skozi katerega smo šinili in začutili ob enem duh pogorišča in vročino ozračja. Pa že je utonila tragedija požarja — če ne zažgo ljudie namenoma tiste puste trave, kar pa ne bi verjel, ker je bilo videti v bližini požarja tudi človeška bivališča — . . . Že je ostalo tisto za nami pred nami pa se je potegnila gorska veriga "Caaguazu" (Velika gora).

Tam se nam je daleč na jugu odprla prostrana planjava, kjer je bilo videti razsejanih selišč in prav na koncu "Villa Rica", ki je eno največjih mest v Paragvaju. Seveda nima kaj čez 20.000 ljudi.

Onstran Caaguazú se je pa že začela kulturna dežela. Ne le vasi, temveč tudi krasne gosposke dvorce je bilo opaziti in rdeče črte so se prepletale vse križem, pota ki vežejo te kraje. Ena teh črt se je potegnila ravno, ravno daleč tja do obzorja, tam pa se je zapletla v pentlje in preplezala čez griče in se spet spustila v nižino, kjer se je spremenila v raven črn trak, ki je obtekel na oni strani sinje jezero in se nato ravno spustil dalje. To je že asfaltirana cesta do Asunciona.

Bili smo že nad San Bernardinom. Pod precej strmim brdom, v katerem stoji slikovita cerkev, se voda umiri v sinjem jezeru, ki nas je gledalo iz dalje kot bistro oko. Ko smo pa pripluli nad njega se je to oko raztegnilo na dolgo in široko. Bela jadra so brzela po sinji gladini, kakor igračice so čemeli čolni ob obali in nekaj hiš, med njimi očitno prav razkošnih gradičev, je naznanjalo, da leži pod nami kraj paragvajске gospe, njihov — Mar del Plata . . .

Vse več potov in cest je bilo pod nami in celo vlak je pisal sive vijuge v vis, ko je drdral po ravni

cesti pod nami. Bila je pod nami železnica, ki pripelje iz Posadas skoz Villo Rico v Asunción.

Daleč tam na obzorju se je pa že potegnila sinja črta, ki je zablestela tu pa tam v popoldanskem soncu, ki se je nagnilo že nizko proti zatonu. Bila je reka Paragvaj in že je bilo tudi videti moten obris velikega mesta.

Pred nami je bil Asunción, toda mi smo zadržali polet, padali niže in niže in obstali kakih 10 km daleč od mesta.

V ASUNCIONU SMO.

Ko smo bili na varnih tleh, ki se niso več majala kot letalo občuti človek, da se maja — on. Kar nekam nesiguren je prvi korak po malo razburljivi zračni vožnji.

Ura je bila pet. Kam sedaj? Le počasi! Predno nas spuste kam, ima besedo še oblast, ki hoče natančno vedeti, kaj je kdo s seboj prinesel. Celu za denar se zanimajo in seveda za papirje. Kmalu so mi izročili mojo prtljago in me posadili v auto, kateri je potem zdrsnil v mesto. Dokler smo bili na gladki asfaltni cesti, me je zanimalo le kaj smo srečavali. Bila je pokrajina, ki ni kazala posebno bohotnega rastlinja. Suha dežela je to. Drevje in grmičje in znemarjeno polje to glasno dokazuje. Menda že dolgo ni bilo izdatnega dežja . . . Redek avto se je pokazal, kak vojaški kamijon je pripotal nasproti . . . In tistole, kaj je? . . . Volovska vprega. Voli v jarmu z nerodno telego za seboj, in še ena, in še, in še . . . cela vrsta rogatih liscev je tvorila cel vlak ki se je leno vlekel s praznimi vozovi kdo ve kako daleč notri v deželo. Zjutraj so pripeljali kebrača, drva ali morda žerbo ali kako sadje, sedaj jo pa pobirajo proti domu, tako brezbrizni kakor njihovi bosii poganjači, ki dremljejo na svojem visokem naslonjaču.

Lahki tek avtomobila se je spremenil v neprijetno tresljanje. Konec je bilo galdkega asfalta. Pod nami je bila pot tlakana z arudastimi skalami le za silo obdelanimi. V Buenosu še komaj kie najdeš tam v bario Barracas kako starinsko ulico, ki je na podoben način tlakana. Asunción ima menda samo tri ulice asfaltirane, drugo je pa vse le surovo obdelana granitna skala.

Mimo pokoplišča smo drčali in že smo bili v mestnem vrvežu tramvajeve, tovornih oslov, volovskih unreg, bosih kmetov in kmetov, kateri so čakali na kako vozilo ali pa so jo jaderno pobirali proti svojemu cilju.

Pred agencijo se je avto ustavil. Pritekel je od nekod prodajalec časnikov. Že tri dni nisem imel v rokah svežega časnika, zato sem ga kar hitro poklical, toda — glej pesiana! Dan preje mi je bil paragvajski drobšč tako nadležen, da sem se ga namenoma rešil, sedaj sem pa zastoj iskal, s čim naj plačam časnik . . . Pa je priskočil na pomoč eden sopotnikov in tako sem prišel do časopisa — zastoj . . . To se pravi za en "Bog plačaj!"

Kam pa sedaj? . . . Pogledal sem, če imajo telefon. V redu! Kar na Rdeči križ bom poklical. Tam so naše sestre.

"Con la Cruz Roja?" — "Agencia de aviones!"

"Bog vas živi, gospod Janez! Bog vas sprimi!" — je prišel od tam odgovor. Saj tudi v Asuncionu znamo po slovensko Torej ste srečno prišli. Samo za hip tam počakajte, takoj vas pridejo iskat z vozom".

Komaj sem malo pogledal v časopis, že je v čakalnico stopil mož, me pogledal in nato kar povabil:

"Menda ste vi tisti padre, ki ga iščem. Izvolitel . . . In že je zahrnelo po strmi cesti in še malo sem in tja po kamenitih ulicah. Kmalu sva obstala na Paraguari in že so me pozdravile naše dobre šolske sestre, ki

imajo tamkaj zavod sv. Neže.

Že je čakala pogrnjena miza in prav za potrebo sem si nalil kapljo na žejo, kajti bil je v Asuncionu dan kakor v peči, čeprav je šlo že na noč.

Sestra Vendelina, prednica tistega zavoda je tako poskrbela da zvedo vsi naši ljudje, ki so v Asuncionu, da sem prišel.

Pa, kako je tole? Saj jaz sem govoril na Rdeči križ, sedaj sem pa čisto drugje, sem bil začuden. S kom sem pa govoril? Saj niste bila vi, sestra!

Seveda ne. Bila je sestra Odilija, ki je prednica na Rdečem Križu. Poslala Vas je pa sem, ker je tukaj vaš začasni dom v Paragvaju. In kako se vam tu vidi?

I, ne vem! Mimogrede je v vsakem kraju najti marsikaj zanimivega. Asunción se ponaša pač s svojimi originalnimi uličnimi tlaki in kar se meni vidi lepo, a za ljudi je pa menda neprijetno, je to, da so ulice skoro vse preveč strme, ker mesto stoji na bregovih. In tu pri vas ste prav na najvišji točki, kakor kaže pogled na mesto

Med tem je pozvonil telefon, napovedala se je sestra Odila in je kmalu tudi res prišla. Saj je bila že ura večerje. Večerja pa že tudi na mizi.

Pa saj vas poznam, sestra Odila!



El 8 de Julio se realizó, con motivo de la fiesta de los Santos Cirilo y Metodio, una reunión familiar en la Paternal. Aquí se ve un grupo.

CIRILIOVA NEDELJA

1. julija nas je deževen dan malo ostrašil, 8. julija, ko se je vršila popoldanska slovesnost, je bilo pa kar lepo kljub nemilni burji, ki je prav tisti dan tako nevljudno razsajala.

Pri cerkveni pobožnosti na Avalos smo najprej doživeli veselje z povečanim mladinskim zborom. Pridružilo se je 7 moških glasov. Med rožni venec so vpletali kiti-ce prelepe pesmi "Povsod Boga", sodelovali tudi pri litanijah in na koncu prelepo zapeli himno Svetih Bratov Cirila in Metoda.

V nagovoru je bila posebno povdarjena dolžnost apostolskega dela. Kakor sta sveta brata doumela, da človeku vse drugo nič ne hasne, če pogubi svojo dušo in sta zato vse zapustila, da bi nevednim ljudem to preveliko resnico razložila in jih pridobila za nebasa, tako smo tudi mi vsi poklicani, da sodelujemo pri zveličanju naših rojakov, kateri skrbé samo za telo in na dušo nič ne mislijo.

S stanovitno vdeležbo pri naši službi božji, z lepim petjem in pa tudi s prijaznim povabilom pozabljivim in na vsak mogoč način naj bi vsak kaj storil, da bi čim bolj zares vzeli naši rojaki skrb za svojo večnost.

Vršila se je nato skupščina Bratovšči-

ne, kjer smo v poročilu zvedeli tole:

Kristina Grežer je vstopila v samostan. 15. avgusta bo napravila redovne obljube. Bila je podtajnica Bratovščine.

Poročile so se sledeče članice: Hebe Carmen Zizmond, Pepca in Rezika Špacapan, Marija Pisk, Angela Grežer, Zora Ravbar in Bernarda Marušič.

Izbrano je bilo na to sledeče vodstvo Bratovščine: Stanko Troha, prednik; Marija Grežer, tajnica; Vida Čebtron, taj. pomočnica; Katarina Cotič, blagajničarka; Bojan Čebtron, zastavonoša; odbornice: Pepca Furlan, Vida Kjuder in Anica Kogoj.

Nato se je vršila čajanka. Obilno založene mize so bile dokaz skrbi dobrih sorojakov. Kdo bi naštel vse vrste dobrot, katere so bile na razpolago. Poleg toplega čaja, ki nas je grel proti grdi burji, je pa tudi dobra kapljica doprinesla, da nismo čutili mraza. Radi obilnega števila otrok smo pa le morali hiteti da se nam kdo ne prehladi.

Gospa Fani Kerševan, Katarina Cotič, Fani Jamšek in Anica Kogoj so imele pa polne roke dela preje in potem, pa so s pomočjo pridnih deklet vse zadovoljile in tako lepo gospodarile, da ni nič zmanjkalo, pa tudi nič preostalo.

Od tedaj, ko sem bila na Paternalu več tednov.

In vas, sestra Vendelina sem tudi videl! Kje neki?... A, da, če se ne motim v Rosariju.

Da, tam je bilo! Lani, ko ste bili namenjeni na Pampo de Achala, kamor sem jaz šla pred vami. Sedajle boste pa še eno znanko videl!

Vstopila je tedaj še ena redovnica. Ta je pa onih frančiškank, ki jih poznam iz Tropezona in iz Campo de Mayo, sem ugotovil, pa že sem spoznal tudi nasmejani obraz sestre Tarcizije, ki je tudi sedaj v Asuncionu, kjer vodijo te sestre vojno bolnico.

Kako škoda, da ni med nami tudi sestre Nile in sestre Adel Obe ste bili na moč veseli, ko smo zvedeli, da pridete v Asunción, a sedaj nista z namil!

Bolna Nila je bila tedaj že v Cordobi, sestra Ada pa v Buenos Airesu, kjer je umirala v želji, da se čim hitreje spet povrne k svojim bolnikom v bolnici Rdečega križa, čeprav je ona sama bila potrebna na moč, da se odpočije in okrepi.

Še ena slovenska sestra je tukaj. Pa je šele par dni ko je prišla. Sestra Marija je to, ki je bila v bolnici v Floresu. Imenovali so jo za predstojnico v glavni tukajšnji bolnici, pa je nemogoče, da bi nocoj sem prišla; jutri jo bomo obiskali, tako so mi pripovedovale sestre.

Pa so že mislile, da me ne bo. Javil sem namreč, da bom prišel z vlakom v nedeljo ob 20 uri. Pa je vlak brez mene odšel iz Posadas in seveda ni čudno če je brez mene tudi prišel v Asunción . . . Pa bi ne bilo nič nevšečnega, če bi stari "lukamatija" prišel tako kot pravi vozni red. Sestre so me hotele namreč počakati. Pa čakajo . . . vlaka od nikoder. Pride čez dve uril . . . Pa ga še ni! . . . Bilo je že čez polnoči, ko je slednjič pristokal; a so zastoj gledale, od kod bo stopil gospod Janez

Že vidite, da je čakanje nevšečna stvar. Čakal je tisti, ki je iz češnje padel. Jaz sem pa vseeno prišel čeprav že nepričakovan, a vendar prav dobro. V dveh urah sem videl več Paragvaja, kot ga nekateri Paragvajec ne bo videl vse živne dni.

Vedno čitamo v "Duhovnem življenju", kako potujete vse križem, pa smo slednjič le dočakale, da vas tudi tukaj vidimo, tako je tekla beseda naprej in smo skoro pozabili, da teče tudi ura, ki nam je kar kmalu odredila "Lahko noč in dobro spite in jutri zdravi vstanite!"

(Nadaljevanje)

Sledila je nato zadnja točka, ki je zanimala velike in male: "igra pajacov". Da ste jih videli, kako so se lutke sukale po odru in kako se je otročad razigrano smejala pa tudi odrastli smo imeli prav imenitno zabavo.

Toda vsaka stvar ima konec in tako smo se razšli tudi mi, kajti bilo je treba še drugam.

DOBRODELNA PRIREDITEV

v Villi Devoto, katero so priredila skupno razna društva je zbrala izredno mnogo naroda. Izkazalo se je, da je med vsemi mnogo domoljubja. Kljub obsodbe vredni društveni razcepljenosti nas misel na domovino zbere, da je veselje.

Tudi program je bil prav lep in umetniško podan. Zlasti pevski nastopi in glazbene točke iz našega narodnega bogastva. Malo disonance smo čutili na tako slovenski prireditvi, ko nam je udarila na ušesa laška pesem . . . Pevka je seveda prav dovršeno zapela, le okolnosti niso svetovale laškega besedila.

Materijalni uspeh prireditve je bil sijajen. Ko bi se vršila ista v kakem centričnem kraju bi bila seveda še mnogo bolj obiskana.

LA LLAVE DE ORO

Como para hacer burla a la "ciencia humana" que en el siglo pasado proclamó a la religión como una ficción de cabezas débiles, intervino la "antropología" que, si bien contrariando las intenciones de sus principales actores, dió resultados que dejaron estupefactos a los incrédulos . . . Lejos de demostrar lo que pretendían —ridicularizar la creencia en Dios y el alma— han comprobado como un hecho indiscutible, que en todas las conciencias de gente primitiva existe, y existió siempre, alguna forma de religión.

Más todavía: Sólo los pueblos decaídos moralmente pierden la fé y se hallan entregados a la sensualidad, mientras que en la gente primitiva pero moralmente sana, existe siempre la religión, aunque con frecuencia muy deformada.

Unos cuantos sabios, entre ellos Andrew Lang, al principio un hombre absolutamente racionalista y sin creencia ninguna, estudiando las ideas religiosas de los primitivos, terminaron por descubrir la Verdad y reconocer la religión como algo esencial del hombre.

En medio de mil variedades que la antropología descubrió, sobresalió la idea del sacrificio, común a todos esos pueblos primitivos, hasta entonces escondidos en los rincones no explorados de los continentes y en las islas perdidas en los inmensos océanos. No hay pueblo primitivo sin sus sacrificios religiosos. En todos se pone de manifiesto la conciencia de cierta deuda con la divinidad, sea para aplacar la ira divina, sea para implorar o para rendirle honor. Hay ofrendas de primicias, ceremonias cruentas e incruentas variadísimas y sacrificios humanos hasta de los propios hijos, deplorables por cierto, pero siempre argumento seguro de la conciencia de la deuda del hombre para con la divinidad.

Examinando los antropólogos este hecho sorprendente llegaron a la conclusión que cuanto más pura es la idea religiosa en las tribus primitivas, cuanto más clara existe la idea de un solo Dios, cuanto menos complicada resulta por las creencias supersticiosas y demoníacas, tanto más decente es también la forma de los sacrificios manifestando la misma esencia del culto religioso que hallamos en la revelación positiva Cristiana: 1º glorificar a Dios reconociéndolo como su dueño; 2º implorar de Él los beneficios; 3º expiar las ofensas a la divinidad y 4º agradecer los beneficios recibidos.

La explicación de los sacrificios existe en la revelación primitiva, como lo atestiguan las mitologías religiosas primitivas y en la conciencia misma de la gente, que siente su dependencia de las fuerzas superiores a su propia impotencia.

El culto del Antiguo Testamento con las ceremonias impuestas, por la revelación positiva, es perfeccionado en el Evangelio. Jesucristo elevó también sus sacrificios a la altura que corresponde al alto nivel de la Civilización cristiana.

El hombre siente su impotencia frente a las fuerzas elementales, frente a su propio destino y, en momentos dados, frente a sí mismo manifestándosele aquello desconocido que lo lleva espontáneamente a un rincón en que cae de rodillas . . . Es cierto que el barullo de las actividades ensordece en muchas almas durante mucho tiempo aquella voz interior, pero las enfermedades, los reveses, la muerte, son poderosos instrumentos de los cuales se vale Dios, para despertar al alma de aquel peligroso sueño espiritual.

Es entonces que se da cuenta de la deuda que tiene con su Dios, de quién todo recibe y a quien niega quizás todo: la gratitud, la sumisión, hasta el reconocimiento . . . Entonces comprende su deslealtad y busca el modo como arreglar sus cuentas pendientes.

Ya nos contesta el Espíritu Santo que el primer paso ha de ser la reforma de la vida y el fiel cumplimiento de los mandamientos. Pero uno siente la necesidad de dar algo con que documentar su buena voluntad . . .

¿Qué puede dar el hombre, "polvo y ceniza", a su Eterno Dios? Pudo, sí, ofenderlo. Insignificante como una carga de explosivo que puede destruir enormes

edificios y matar muchas vidas pero en ninguna forma reconstruir lo deshecho . . .

Todo lo que el hombre puede y posee lo recibió de su Dios. ¿Entonces? ¿Qué le puede dar? ¿Con qué expiar su pecado? ¿Con qué apoyar su súplica?

Si no fuera por la misericordia de Dios, ya no tendríamos modo como arreglar nuestras deudas, pues Dios es digno de infinita adoración, y nuestro pecado necesita infinita propiciación . . . que no podemos dar. Ni la sangre de animales, ni la propia sangre humana, puede quitar los pecados. Fué necesaria la Encarnación del Hijo de Dios y recién la humanidad de Jesucristo en unión con la infinita dignidad de la Segunda Persona de Dios, pudo proporcionar instrumento condigno de restablecer la relación entre el hombre y Dios, rota por el pecado.

EL SACRIFICIO DE LA CRUZ.

Los sacrificios de la ley antigua, de frutas, animales, libaciones, cremaciones y aspersiones fueron solo expresión de la entrega del hombre a Dios, pues ¿qué beneficio podrían dar a Dios, dueño de todo lo existente? Por eso predijo el Espíritu Santo: "Ya no recibiré ofrendas de manos vuestras, porque desde la aurora hasta el ocaso mi nombre será grande en las naciones y en todos los sitios se ofrecerá a mi nombre una hostia pura" (Malaquías).

Esa hostia pura, sin mancha, la única digna de Dios es el "Cordero de Dios, que quita los pecados del mundo", es Jesucristo sacrificado en la cruz como víctima expiatoria, impetratoria, de adoración y de agradecimiento.

Las ofrendas que el hombre puede ofrecer a Dios son tan insuficientes para proporcionarle el honor correspondiente, como es insuficiente un trozo de papel blanco para pagar una deuda . . . Para que adquiera el valor de un cheque se necesita la firma del que lo garantiza. Solo la autoridad divina del Redentor pudo conferir a la pasión de Jesucristo el precio condigno de Dios. De allí el mérito abundante y superabundante de la entrega de Jesucristo a los verdugos.

En rigor de justicia, bastaría un solo acto de entrega del Unigénito Hijo divino, para expiar todas las culpas humanas y para restablecer la relación entre Dios y el hombre, rota por el pecado original y los crímenes individuales de la gente. Pero como nosotros precisamos también un ejemplo perfecto para estímulo, para consuelo, para renunciar a lo material y sensual, quiso Jesucristo darse en martirio aceptándolo todo, todo: dolores físicos, humillaciones, traiciones, angustias hasta el borde de la esperanza y hasta la última gota de su sangre, hasta el último "Consumatum est".

He ahí la santa Cruz, aquel altar en el cual se ofreció la víctima universal de toda la humanidad.

LA RENOVACION DEL CALVARIO

Jesús se sacrificó en la cruz una vez. Esta hostia tuvo tan excelente valor que basta para santificar a todo el mundo. Sin embargo, ese sacrificio se reproduce incruentamente en la misa. ¡No sólo se recuerda sino se repite! No porque sea necesario otro nuevo, pues la misa no gana otros méritos más ni da nuevas satisfacciones a Dios, ya que aquella sangre es suficiente para lavar los pecados de todo el mundo.

La razón de la misa existe en la disposición divina que reclama algo también de nuestra parte. Pues la misa es aquel medio por el cual quiere Jesucristo repartir y aplicar los méritos de su Redención. La cruz es aquel manantial de la gracia y la misa es el caño

de oro por donde recibimos los méritos de la Redención y dones de la bondad divina.

LA MISA ES VERDADERAMENTE SACRIFICIO

Allí hay sacerdote, atar y víctima. El sacerdote visible es un hombre, pero él es tan solo representante del verdadero sacerdote que es Jesucristo, que se ofreció a sí mismo por las manos de los verdugos en el Calvario.

La cruz del Calvario es el altar en el cual se sacrifica la divina Hostia.

La víctima es Jesucristo. Es cierto que no se lo mata otra vez, pero la misa es verdaderamente sacrificio de Jesús y no solo recuerdo de su pasión. Primero se consagra el cuerpo y luego separadamente la sangre del Cordero Redentor, representando así su muerte. Y hay más: El Hijo divino y Dueño de todo se esconde bajo la forma del pan y del vino. El Autor de la libertad se esclaviza; el Omnipotente se reduce en formas insignificantes. Dios se entrega a su Iglesia, a sus ministros, bajo las especies muertas de pan y vino y en ellas queda atado, indefenso —si no es por algún milagro— para que se lo adore o blasfema, respete o desprecie, para que se le de el uso que quieran los hombres, buenos y malos; para que lo coman los dignos e indignos; para que lo encierren en los pobres sagrarios, lo abandonen, lo agravien, arrojen por los suelos

¡Qué sacrificio mayor podríamos pedir al infinito Dios!

Jesucristo ha perdido en la Hostia la vida, la acción, el movimiento, la libertad, la majestad. Y eso todos los días, en todos los altares y en todos los lugares.

EL VALOR DE LA MISA.

Puesto que el ministro y la víctima de ese sacrificio es el Unigénito Hijo de Dios, su valor es infinito . . . pero limitada la capacidad del hombre en la participación de los méritos de la Redención. Si la misa y los sacramentos son los caños por los cuales nos llega la gracia superabundante, depende de los vasos, que acerca el hombre, la cantidad que recibe.

¿Qué puede pretender aquel fiel, que asiste a misa tan sólo exteriormente, con su atención y corazón lejos del altar? ¿Qué puede aprovechar la misa a un soberbio cuyos actos religiosos son hechos por ostentación o por respeto humano? ¿Qué provecho sacará del altar el miseramente entregado a los pecados, si no se acerca con un corazón arrepentido? ¿Qué beneficio ha de esperar aquel mezquino ricachón cuyo corazón está cerrado para las súplicas de los necesitados?

El valor de la misa no tiene límites, pero bien limitada es la capacidad del asistente.

LA MEJOR ORACION

Un alma santa se lamentaba un día: Oh Dios mío, quisiera tener muchos corazones y tantas lenguas cuantas hojas tienen los árboles para amaros y honraros como merecéis. Quisiera amaros más que los ángeles y el paraíso Y el Señor le contestó: "Consuélate hija mía, porque oyendo con devoción la santa Misa puedes darme gloria infinitamente mayor". Y así es. Pues en la Misa damos a Dios nuestra oración junto con la de Jesús, junto con sus infinitos méritos y su divina dignidad.

Se cuenta del famoso capitán Alfonso Albuquerque, como le sorprendió una vez una tormenta que parecía poner fin al barco. Ya no les quedó otro recurso que la oración. Reunió entonces el capitán a los tripulantes y pasajeros y entre ellos vió una madre con un niño.

Tuvo una feliz ocurrencia. Pidió a la mujer el niño. Ella no quiso dárselo temiendo que se lo arrojara al mar. Pero le contestó el capitán, que jamás pensaba cosa semejante sino que confiaba que por el niño alcanzarían la salvación todos.

La mujer le entregó entonces al niño y el capitán arrodillado con el chico en sus brazos rezó: "Dios grande, Dios justo,



En La Paternal el 8 de julio. — Drugo omizje čajanke.

Dios terrible y omnipotente, todos nosotros somos pecadores y merecemos la muerte, pero este niño es inocente. Dignate Dios de la caridad y misericordia por amor a este niño inocente perdonarnos a todos y salvarnos de la tempestad y de la muerte" . . . La oración fué oída.

Si tanto pudo la oración en nombre de un niño débil, cuánto más poderosa ha de ser la súplica de Jesucristo.

Y tan es así que ya se hubiese hundido el mundo bajo el peso de los crímenes humanos, si no fuera por la intercesión de Jesús en tantos millares de misas que se ofrecen diariamente. Justo eso quiere decir el famoso cuadro de Leonardo da Vinci: "La última misa", un preludio del fin del mundo: El sacerdote está terminando la misa mientras los ángeles esperan su término para dar luego la señal de la divina justicia . . .

Las misas son lo que detienen la divina Justicia e impulsan la Misericordia para dar tiempo al arrepentimiento y perdón.

¿CUANTO CUESTA UNA MISA?

Nada son delante de Dios todas las riquezas mundanas. Lo que vale es la noble intención que inspira las obras de caridad. Por eso vale más la monedita de la pobre viuda que los millones de los presuntuosos.

La gente acostumbrada a medir el valor de las cosas en cálculos de prestamistas, pregunta, "cuánto cuesta una misa?" . . .

¡Qué pregunta desafortunada! Quién pregunta: ¿cuánto vale la Sangre Redentora de Jesucristo? ¿Cuánto cuesta la entrada al cielo?

El valor de la misa no tiene precio humano y no se miden los frutos recibidos por la altura de la donación que se hace con motivo de la misa. Lo que importa es la nobleza del corazón de quien encarga la misa y de quien la oye. La misa no se paga, sino que con motivo de ella se contribuye para el sostenimiento de los ministros, del culto y de obras de la Iglesia.

Es lógico que quien tiene más, más ha de contribuir y quien regatea por la misa, como por una prenda en la tienda, ha de saber que saldrá perdiendo en lo espiritual todo y mucho más de lo que pueda ganar en lo material La misa vale ni 5 ni mil pesos. La misa es inapreciable.

QUIEN SACA SU BENEFICIO.

La parte principal de la misa va a beneficio de la intención. Tanto vivos cuanto difuntos, tanto súplica cuanto acción de gracias, tanto conversión de los pecadores cuanto la bendición de las empresas, tanto salud de los enfermos cuanto la gracia de una buena muerte . . . todo aquello puede ser intención de la misa, para conmovir la Misericordia o Providencia divina.

La generosidad del donante determina principalmente la gracia que se obtiene. Es pues de importancia también lo secundario, que son los cantos y aparato externo, que hacen la misa más ceremoniosas.

Claro que si esas cosas se hacen solo, por ostentación, por razones únicamente humanas, no contribuyen

sine como la tierra al lustre del coche . . . Lo que importa es ennoblecer la intención y procurar que el brillo externo de la ceremonia religiosa sea inspirado por el deseo de agregar esos accidentes a lo sublime y divino que es la misa en sí, para conferirle así, en lo visible, un aspecto más digno de su sublimidad.

La parte esencial de la misa no depende nada del ministro, ya que no es él, digno o indigno, quien mide los dones de Dios! Pero es también a él que le corresponde una parte del fruto, dependiente de si celebra la misa con más o menos dignidad. Si es digno y santo aumentará sin embargo su devoción personal el fruto para los demás, si es indigno, el sacrificio no pierde su mérito. En tal caso el sacerdote es la antorcha que da luz a los demás, pero se consume a sí mismo y prepara una condenación horrible para sí, tratando indignamente a Dios infinitamente santo.

LOS QUE ASISTEN A MISA

también sacan gran beneficio de ella. Siendo la misa el único sacrificio condigno de Dios es evidente su sublime importancia para los concurrentes. La misa y la Comunión son los dos actos principales en los cuales se nos proporciona la gracia para el tiempo y para la eternidad. Por eso insiste la Iglesia en que cada creyente debe concurrir a misa los domingos y las fiestas. No se trata de una imposición arbitraria, como algunos creen, sino que la misa es para el alma lo que el alimetro para el cuerpo. Allí se recibe toda la ayuda necesaria para mantenerse en unión con Dios para resistir las tentaciones del mundo y del demonio y para merecer la gracia mayor que es la de una buena muerte . . . La misa es aquella despensa espiritual que provee al alma de todo cuanto necesita en el orden espiritual y Dios en su generosidad, a los que debidamente se comportan, les da de yapa todavía lo que es de necesidad material.

Muchos hay que se excusan con "no tengo tiempo" . . . No es tiempo lo que les falta sino la comprensión y aprecio debido para a la santa misa. Tiempo se encuentra y aquel que hace un sacrificio para poder cumplir con su deber cristiano dominical no tarda en comprobar lo generoso que es Jesús con los que tratan de ser generosos con Él. Aquella hora de sueño, aquel pasatiempo, aquel esfuerzo que nos costó el cumplir con el deber dominical resulta siempre mejor recompensado que ningún otro.

¡Pobre cristiano! ¿No tienes tiempo para tu alma porque lo dedicas exclusivamente para tu cuerpo? ¡Así te privas de la bendición de Dios y te entregas a la maldición del demonio que te tiene esclavizado con las preocupaciones materiales. Cuántos hogares deshechos, cuántas casas derruidas, cuántas existencias arruinadas, cuántos hijos desgraciados, cuántas lágrimas . . . porque no se tiene en cuenta la Providencia divina que para su actuación bendecida reclama el cumplimiento del deber y participación en el único Sacrificio capaz de neutralizar el pecado, el descuido humano, la malicia del mundo y del demonio.

LAS ALMAS DEL PURGATORIO.

Cuántas almas de quienes en su descuido religioso no dedicaban el tiempo debido para ir a la iglesia, después de la muerte, siguen mendigando en aquella misma puerta por la cual antes no entraban a las horas debidas . . . Y no hay quien se acuerde de ellos . . . Una sola misa, bien oída en la vida, aprovecha más que muchas que se ofrezcan en sufragio de su alma después.

Es muy fatal el pensar: "Más tarde tendré tiempo y rezaré más . . . ¿Quién lo asegura? ¡Lo que sí, y

bien seguro está, de que nadie pasará el tribunal de Dios antes de pagar la última monedita! Por la misericordia de Dios se alivia muchísimo la cuenta de las deudas con la misa bien oída que libra de las durísimas penas del purgatorio.

Para las almas en el purgatorio no hay mayor consuelo que la santa Misa. Encargar la misa, oír, recibir en ella la santa Comunión por el sufragio del alma querida es lo más eficaz que puede ofrecerse a los queridos finados. ¡Reflexionemos con qué cariño, con que fé y esperanza se acercaría aquella pobre alma que ahora ya ve las cosas como son, que ya no anda con las ilusiones terrenas . . . ! Acerquémonos en su nombre, con aquel recogimiento y tendremos un alma infinitamente agradecida que a su vez no dejará de retribuir la caridad con su valiosa intercesión, ya que las almas pueden hacer mucho para los demás, mientras que para sí dependen de nosotros que vivimos todavía.

¿Y qué ha de esperar de la justicia divina aquel que por avaro niega a sus finados lo que ellos más precisan: las misas en sufragio de su alma . . . Por cierto que no han de confiar en la Misericordia divina ya que no la practican a su vez, desoyendo la palabra de Jesús: "Bienaventurados los misericordiosos porque ellos conseguirán la misericordia".

Verdaderos criminales son aquellos que, beneficiados por la herencia, se olvidan miseramente de sus bienhechores descuidando quizás hasta la expresa orden de lo que ha de dedicarse para el sufragio de su alma . . . Así pierden todo derecho de participar a su vez de los méritos del santísimo Sacrificio. Tan es así que se cuentan en las crónicas ejemplos de almas que quedaron en el purgatorio sin ningún alivio durante mucho tiempo, a pesar de muchas misas celebradas en sufragio de ellas, pues todo aquel beneficio se aplicaba a aquellas almas que quedron por su culpa defraudadas de su justo derecho.

COMO SE OYE LA MISA

Nadie es digno por sí solo de acercarse al altar, donde se realiza el Sacrificio de la Víctima divina. El sacerdote se reviste con ropas sagradas para simbolizar que no es en su nombre que se atreve a un acto tan sagrado sino en nombre de Jesús sumo sacerdote. Por eso lo más horrible que puede haber en este mundo es la abominación que espera a un sacerdote sacrilego, que hace sus funciones sacerdotales con un corazón manchado! Peor que los verdugos que maltrataron a Jesús por ser indigno de su sublime misión sacerdotal, por ser mercenario y no pastor.

Los mismos sentimientos han de llenar el alma de

El 9 de Julio realizó una excursión del "Coro de Niños" de Avellaneda al "Recinto de Europa" en el Tigre.

Res je bil mrao julij, toda družba, ki je Avellanede pogla la v Tigre, tega čutila. Bilo je tja, igre, veselja zabave. Naši rekli, lastniki rekli, "Europa", so poskrbeli tudi izvrstno in po kosilo.

Na sliki je deti tudi nekateri člani Rovnatih družine in njih prijatelje.



FATIMA

PETO PRIKAZANJE — 13. septembra 1917.

Bil je lep jesenski dan. Preko poljan je pihal hladni veter in donášal pozdrave gorskih vrhov dolinskim prebivalcem. Sonce je sijalo tako lepo, tako vabeče. . . . Kako srečen in vesel je bil za Fatimo ta dan, saj je 40.000 glava množica na kraju izrednih milosti v Cova de Iria jasno dokazala svojo vernost do mogočne, ljubezni polne, božje Matere.

Prav kakor izbegnejo ponočne ptice pred vzhodom jutranje zarje, prav tako je osramočena odstopila svetna oblast pred Zgodnjo Danico — nebeško Gospo. Brezverska vlada je namreč hotela onemogočiti čudežna prikazanja, ker ni vanje verjela, azto je dala prejšnji mesec otroke zapreti.

Očividec tega gledanja nam v naslednjem sam razprede svoje misli. . . .

Srebrni don zvonov je zlival sladko pesem v opoldanski "Ave", ko je sončna obla začela gubiti svoj običajni sij. Vsesplošno pozornost je pritegnilo nase ozračje, čudne rumenkaste barve. — Začudena je obstala množica in nehotno, polna svetega strahu in groze popadala na kolena. Tisoči solznih oči, jezero prošnja in tihe boli je isklo varnega zavetja ob mogočnem prestolu Kraljice. Vsi so pričakovali v tej stiski pomoči od Matere ubogih, h kateri se ni še nihče zastoj zatekal. . . .

Vzklik Lucije "Glejte jo — prihaja" prekine vsesplošen molk. Po prejasnem nebu priplava snežnobela meglica, se spusti na zemljo in ovije z čudežno belino sveti kraj, po Devici posvečen. — Angeli so pohiteli in iz rajskih vrtov Brezmadežne nasuli svetlih cvetnih biserov na to solzno dolino; svetlih cvetnih biserov, ki so se izgubljali v vsemirju le malo metrov nad zemljo.

Ne videli, a čutili smo, da nad nami plava čudežno oko Device. — Koliko misli, koliko revščine in zapuščenosti je iskalo v tem trenutku zavetja pod Njenim materinskim plaščem. . . .

Prikazen nanovo poprosi molitve svetega rožnega venca za skorajšnji konec svetovne vojne. Čudežev, vidnega znaka

božje moči — zdravja bolnikom — jo zaprosi Lucija. Prečista Devica ga obljubi nekaterim, a drugim ne, ker le to bi nasprotovalo Najvišjega volji. In še obljubi, da se 13. oktobra zopet povrne med svoje zemske otroke.

"Odhaja — glejte jo" — glasno dostavi Lucija v trenutku, ko se kot lep, bel golob, ki vstane iz sredine vodá dvigne meglica in odplava Večnemu Soncu nasproti. . . .

Odšla je. . . . Prisotni sicer niso videli Brezmadežne, a jasno so slutili, da Lucija govori z nevidnim bitjem. Komaj je Preblažena odhitela na nebeške livade je sonce privzelo običajni sij.

Zatopljena v tihe misli se množica razide.

ŠESTO PRIKAZANJE — 13. oktober 1917.

Misel na Njo je postala ljudstvu pesem življenja in sanjavo hrepenenje srcá, srcá, ki je hrepenelo k Mariji v višavo. Presrečna zelenica, kjer se je Brezmadežna čudežno dotaknila zemlje; kraj, nežne in čiste stopinje duhovnih dobrot je klicala zemljane. — Ona je v srca zasejala tisto idealno hrepenenje, ki se je dvigalo proti sončnim višavam, kjer še čuti duša nebesom in Njej tako blizu.

Glas o čudežnih prikazanjih v Cova de Iria je odjeknil tja do zadnje, od ljudi pozabljene in ponižane portugalske vasice. Cova de Iria! V ta, do sedaj skriti gorski kotiček, so zlobna poročila veri sovražnega časopisja, pa tudi glas pobožnega naroda privabila 13. oktobra nd 70.000 vernih radevednih in tudi nevernih.

Bližnji gorski vrhovi so se zatopili v pobožnost in molče spremljali že v zgodnjih jutranjih urah molitve, zdihljaje in sto in tisoč prošnja množice, ki se je kot živo mravljišče valila iz Fatime v Cova de Iria. — Vsled obilnega dežja prepojena zemlja je pretvorila pokrajino v pusto močvaro. Terni oblaki so se valili po nebu ter enakomerno in dolgočasno rosili težke kaplje.

Podzavestno občutje je vladalo v dušah prisotnih, da so kljub neugodnim vremenskim prilikam s sveto resnobo, pristojno svetišču, mirno in zbrano pričakovali Marije, Zvezde morja in planin.

Hvaležen slavospev nebes Kraljici so klicali zvonovi v prelepo vbranam "Zdrava bodi. . .", ko se prikaže na obzorju

todos los asistentes. Con cuanto más viva fe, profundo arrepentimiento de sus faltas y entrega a la voluntad de Dios asiste uno a misa, tanto más provecho ganará. Cuanto más le cuesta el concurrir, tanto mejor lo recibe Jesús. Sacrificar su tiempo medido, las molestias del camino, los respetos humanos, las comodidades . . . son aquellas circunstancias que hacen girar esta llave de oro, que es la santa Misa, para abrir los infinitos tesoros de la Misericordia divina.

Para limpiar los pecados ha derramado Jesús su preciosa Sangre. El ser pecador no impide pues a nadie sino todo lo contrario, lo debe estimular, para que se acerque y ¡que se acerque humilde, arrepentido!

Pero encarga Jesús: Si, encaminado ya para dar a Dios tu ofrenda, te acuerdas, que tienes contrariedad con tu hermano, deja allí nomas tu ofrenda y vuelve para reconciliarte primero y luego recién tu ofrenda tendrá su valor. . . .

Con el ejemplo del fariseo y publicano nos da Jesús otra lección concreta. . . . Los presuntuosos, los orgullosos, los que hacen sus actos religiosos con ostentación son repudiados, pues a Dios le importa el corazón y no la mano, la intención noble y no la apariencia externa.

En esta forma, unido el creyente con el sacerdote, participa del altar. Por las manos del sacerdote ofrece a Dios la víctima que puede aplacar su Justicia y con-

mover su Misericordia. Es el Divino Hijo que presenta nuestras súplicas, que glorifica en nuestro nombre, que se ofrece por nuestros pecados, que agradece por nosotros a Su Eterno Padre.

Tal Víctima, sin ninguna imperfección ni mancha, quiso brindarnos la divina Providencia, para que sea en nuestras manos como la única ofrenda irreprochable, digna de Dios y proporcionada al hombre, para que sea en nuestras manos aquella llave de oro, capaz de abrirnos todos los tesoros divinos. En nuestro poder está esta llave! Solo hemos de saber manejarla!

Pero la misma llave que abre tiene también el poder de cerrar. . . . Ay de aquellos fieles, que menosprecian esta llave, no les importa, no digamos de la misa cotidiana, sino de la misa dominical. Lo que debía ser la bendición más grande para ellos se tornará su maldición más fatal. Pues por despreciar la bondad divina, brindada en la santa Misa, encontrarán cerrada la puerta de la Misericordia divina en aquel momento para el cual en toda su vida deberían prepararse.

Por eso nos invita Jesús: Obrad mientras es de día, pues cuando cierre la noche nadie podrá hacer más nada.

Por eso tengamos en cuenta, que es Jesús quien nos invita, nos espera, apoya nuestra oración y por nosotros se sacrifica. — ¡Qué grande amor y qué poco correspondido!

Poroča Černo, ki je bil 4 leta edini slovenski duhovnik na Bohinjskem in se je sedaj vrnil v Sev. Ameriko, poročilo se nanaša na Gorenjsko, kjer ni bilo partizanstva.

Šest let sem preživel v Evropi; štiri leta med gorenjskimi kmeti, malone dve leti pa v jetniškem taboru na Nemškem. Najlepši dnevi so bili med Gorjanci, kjer ni ne zvijač in ne zavijanja, kjer beseda pove isto kar je v srcu. Takole bi vam spregovoril danes star očak izpod Triglava, mož, ki ni nikdar v svojem življenju trgal hlač po šolah, če bi imel priložnost stopiti pred ameriške Slovence: Ne modrujte več kot se spodobi! Domovina je danes zaslužnjena; pribita na križ, trpi in krvavi, med tem ko se vi na svobodnih tleh pričitate med seboj dostikrat za oslovsko senco. Že po zadnji vojni vam je bilo povedano dosti jasno, da od samih nasvetov in modrovanja se nihče ne more nasititi. Pošljite nam obleke in hrane! Vsa politika ameriške Slovenije ne bo nasitila enega samega lačnega želodca. Bodočnost, pravi razvoj in rešitev naših teženj zavisi popolnoma in edinole od našega poštenega in preprostega naroda v domovini.

Ko sva bila v zaporu v Begunjah z dr. Milanom Cunder, profesorjem medicinske fakultete na ljubljanski univerzi, je spregovoril nekoč sledeče pomembne besede: "Naš narod kot tak je zdrav, delaven in pošten. Kar se pa tiče njegove inteligence, je skrajni čas, da poklekne pred narod, obžaluje svoje grehe iz preteklosti in trdno sklene delovati v bodočnosti za dobrobit svojega naroda." Mož je poznal resni položaj domovine in govoril resnico.

Takoj po razsulu Jugoslavije se je začul glas Mihajloviča in njegove uporne vojske po celem balkanskem polotoku. Njegovo ime je oznanjalo upanje in rešitev Jugoslavije. Nesmrtno je imelo ostati njegovo ime, da se ni naslanjal na direktive londonske vlade, katere namen je bil nadaljevati velikosrbsko politiko. Ta politika je upropastila Jugoslavijo; preje ali sleje je morala iti v franže. Vojna je samo pospešila ta korak in pokazala narodu vso gnilobo, korupcijo in izkoriščevanje. Na Gorenjskem ni bilo nobenega vojaškega oddelka ob času nemške okupacije, meje so bile nezastražene. Ker ni bilo niti policije, je v začetku preobrata morala vsaka občina sama skrbeti za red in mir. Tako so prišle k življenju nočne straže. Narod se je izkazal ob tej priliki, da zna voditi samega sebe in ubogati.

Diktatorja Hitler in Mussolini sta sklenila, da zasede Nemčija celo štajersko ozemlje, Italija pa kranjsko. Tri dni so se tresli Lahi, predno so prekoračili s svojo "zmagovalno" vojsko mejo pod Korenom. Brez vsake zapreke so cincali zmagoslavno po savski dolini notri do Jesenic. Lukmann, brat predsednika Kranjske industrijske družbe na Jesenicah, je pohitel v Celovec in naznanil tam Nemcem, da Kranjci ne marajo za Lahe. Tako je pospešil prihod Nemcev na gorenjska tla. Prihitali so čez Ljubelj na motornih kolesih in razobesili svoje zastave po mestu Kranj, še predno so Italijani zagledali Radovljico. Po dogovoru so končno Nemci zasedli celo gorenjsko stran doli do Ljubljane. Za nameček so si privoščili tudi Litijo in Kostanjevico na Dolenjskem.

Večina Slovencev je pričakovala, da bodo Nemci vsaj toliko dostojni kot nekdanja Avstrija. Oči so se kmalu odprle. Na štajerskem so izselili cele vasi in naseljevali Nemce. Na Gorenjskem je močila nedolžna kri kamenita tla. Samo v občini Gorje je bilo v šestih mesecih več žrtev kot jih je požrla prva svetovna vojna v štirih letih. Ta kri je poklicala v življenje

ostanke jugoslovanske vojske v kamniških planinah pri Belgaju nad Škofjo Loko in Jelovci nad Radovljico. Imenovali so jih deloma šumarji, deloma gošarji v početku. Takoj od početka se je videlo, da so dobro organizirani ker so jih vodili častniki jugoslovanske vojske. Šumska uprava, skrivna oblast, ki je delila dobro za dobro in gorje za slabo, je nastopila v deželi in jasno pokazala, da Nemeč nikakor ni edini gospodar v deželi.

Gošarji in šumarji so si nadelali tele važne naloge: zadrževati prevoz nemških sil in provijanta skozi slovensko zemljo; braniti odvoz lesa, živine in hrane iz Slovenije. Njihovo geslo, nabit na vseh javnih prostorih, se je glasilo: Borimo se za našo zemljo! Iztrebimo vse izdajalce in prelivce nedolžne krvi! Nemci naj očistijo svoje polje sami! Gorje izdajalcem! Nemci, katerim se je vedno mudilo naprej, so morali držati velike posadke po celi deželi zaradi šumske oblasti. Poleg tega so upoštevali šumsko oboroženo silo v toliko, da se niso upali klicati gorenjskih fantov v vojaško službo, medtem ko so pobrali po Štajerskem vse, kar ni pobegnilo v kamniške gore in v gozdove od dneva Anschlusa.

Naravnost občudovanja je vredno hladnokrvnost naroda v teh burnih dneh. Uboji in umori so bili na dnevnem redu. Enkrat je tekla kri na eni strani, drugič na drugi. "Preveč je govoril" — so imeli ljudje navado reči; ali pa na kratko: "Prav se ni obrnil." Nemci so pokopavali svoje žrtve in somišljenike s paradami in govori, in sami potrjevali s svojimi nastopi, da ima Šumska uprava dobra ušesa, bistre oči in mirne in težke roke. Dajmo našim šumarjem čast, katera jim gre po vsej pravici! Po dveh letih nemške okupacije niso mogli navesti niti enega slučaja krivice ali pa nedolžne smrti od strani gošarjev. Narod je odobral njih delovanje in se zavedal, da ne morejo živeti od zraka; na skrivaj jih je podpiral. Seveda veliko mladih žrtev, ki so bile vnete z dušo in telesom za doomvino, bi bilo prihranjenih, da se ni oziralo na sladke besede in obljube iz Londona, in na navdušeno bobnanje ljubljanskih frakarjev.

Kaj pa Bela garda? V življenje jo je poklicala italijanska vlada za policijsko službo in za svoje sebične namene. Po razpadu Italije je vzela nemška vlada v svojo službo gardiste in jih pomešala s hrvatskimi ustaši. Ljudstvo jih je gledalo po strani. Ker Nemci sami niso mogli in upali pregnati gošarjev, pred katerimi so imeli velik respekt, so pošiljali gardiste v ogenj. Tako sta nastopila brat proti bratu po strogo nemškem erceptu. Kri je tekla in teče še danes in kriči k nebu.

Zaradi nezdrave politike v Ljubljani in Londonu je prišlo na površje partizanstvo, ki je združilo vse odporne sile v Osvobodilni fronti. Števila borcev je narastlo skokoma, ko se je napravila zveza z oddelki partizanov po južnih delih Jugoslavije. Mihajlovičeva zvezda je zašla in Tito je stopil na njegovo mesto.

Vsak gorenjski kmet ve danes, da je edina rešitev naroda v večji in močnejši Jugoslaviji, ki naj bo enakopravna, federativna država vseh balkanskih Slovanov. Tudi to ve vsak, da je tako majhnemu narodu kot smo Slovenci, nemogoče doseči tisočletno stremljenje brez ruske pomoči. Na cepljenje las, na ideologijo in strahove se naš kmet ne ozira. Krvava realnost je tukaj in treba je z njo računati. Zato on pravi na vsak ugovor: "Vsak lahko zabavlja in podira, zida pa le oni, ki je velik in močan." Da si priborimo "staro pravdo", bo treba težke roke, ki nas bo vezala, če treba tudi s silo, nam dala zaslobo v bodočnosti, in udarjala po prstih zemlje lačnih sosedov. Tako roko ima pa danes na svetu le en človek, namreč "stric Joža".

Tako modruje danes naš gorenjski kmet. — Rev. J. Černo.

prejasen oblak. Nežno se spusti na zemljo in ovije čudoviti hrast in tri otroke pod njim. — Prišla je čudežna Gospa z nebeškim leskom in lepoto obdana v to zemljo, solz in tug prepolno.

"Kdo si in kaj želiš", jo nagovori Lucija. "Presvetega Rožnega Venca Kraljica sem", odgovori prikazen in rajsko lep, a mil nasmeh ji zaigra na prelepem licu ko še dostavi: "Rotim človeštvo, naj vendar neha žaliti neskončno dobrega Boga. — Obnovi in poživi naj se molitev sv. rožnega venca, spravna molitev, za mir med narodi svetá..."

Nato dvigne Brezmadežna svojo desnico proti soncu. Tedaj zavpije prestrašena Lucija: "Glejte sonce".

V trenutku se zjasni nebo. Sončna obla se prikaže v čudni srebrni barvi in se vrtili z največjo brzino. Ognjenemu kolesu podobna vsiplje v vse smeri mnogobrojne mavrične barve. Odboj le teh se odraža na nebu, zemlji, sploh vsem vidnem stvarstvu. Stopnjema narašča svetloba čudežne lepote in grozote ob enem. In še se zdi, da hoče sonce zapustiti nebesni svod: niža se in niža kot, da ga nevidna moč pri

vlačuje. — En sam vzklik, edinstven, neizmeren, vse preplavljajoč vzklik: "Čudež, čudež — verjem — usmiljenje moj Bog" upogne stotisočglavi množici koleno. Iz src skesanih pa se dvigajo stoteri sklepi, močni in veliki... Premalo je to za prepolne duše le premikanje ustnic — močnejšega izraza, močnejše molitve zahteva globoka vera — svetega strahu...

In... kakor se kadilo dragoceno, raztopljeno od žerjavice kot sladek duh dvigne proti nebu in razgubi, tako je odplavala Zarja Marija v objem ljubljene Sina v nebu.

Lucija zaključuje pismeno izpoved leirskemu nadškofu z besedami: "...Znano je Vaši Svetosti kaj smo videli in doživeli 13. oktobra! Na veke mi ostanejo neizbrisno v spominu besede, ali bolje, prošnje in želje naše Matere nebeške — "Ne žalite več, že sicer tako žaljenga Boga!" — Ljubeča pritožba, a še neizmernejša poršnja. — Vse bi dala, da bi našle te besede ljubeč odmev v slehernem srcu Marijinega otroka".

Znamenite osebnosti, kakor tudi preprosto ljudstvo nam pod prisego izpriča ta čudežni pojav v naravi, ki je trajal približno 10 minut. Videli pa so ga do 5 km daleč.

NEKAJ ZA STARIŠE

SVETA MAŠA

O vzgojni moči svete maše malokje beremo ali slišimo; toda vzgojna knjiga te najčistejše in najsvetejše daritve in njenega vpliva na vzgojo ne sme prezreti. — Sv. maša je kakor solnce na nebu. Vsepovsod razpošilja svoje bogate žarke in svojo oživljajočo gorkoto, obuja življenje, krepi rast, oslaja sadove. Podobno siplje na nas tudi sv. maša, kakor duhovno solnce, dan na dan obilost blagoslova in milosti. Teh darov potrebujejo predvsem odgojitelji in njih gojenci, ki naj bi se z veseljem in pogostokrat ogrevali ob soju duhovnega solnca.

Božji Zveličar je položil bogastvo svojega zaslužnja v zakladnico, ki jo je zapustil vsem ljudem. Kraj, kjer se nahaja ta zakladnica, je oltar; zaklad nam je sv. maša. Dediči te drgocene zpuščine smo tudi mi.

"Sv. maša" — pravi cerkveni učenik sv. Krizostom — "ima isto vrednost, kakor daritev Jezusova na Kairvariji, saj se na skrivnost na način na oltarju ponavlja smrt Jezusova. Kakor prekaša solnce vse planete po svoji lepoti in svojem blišču, tako presega pobožna navzočnost pri sv. maši vsa naša dobra dela po vrednosti in koristih."

Sv. Lavrencij Justinijan, patriarh v Benetkah, je napisal veliko lepega o najsvetejši daritvi; njeno nepojmljivo vrednost je označil s to-le primero: "Položite vsa svoja dobra dela, molitve, poste, miloščino, zatajevanja, na eno torilo pri tehtnici, na drugo pa samo eno sveto mašo, pa bo poslednja vse odtehtala."

Sv. Frančišek Sal. imenuje sveto mašo "središče krščanske vere, srce pobožnosti, duša bogoljubnosti, neodpovedljivo skrivnost, ki ima v sebi brezno božje milosti..."

Sv. Alfonz Ligv. se povzpne v ocenjevanju sv. maše še više, ko pravi: "Vsa čast, ki jo izkazujejo Bogu angeli in svetniki, se ne more meriti s častjo, ki se mu izkazuje z eno samo sveto mašo."

Zares! "Daritev sv. maše je neusahljiv studenec, ki iz njega teko vse milosti, katerih se moremo sploh udeležiti v katoliški Cerkvi. Če bi preblazena Devica Marija, če bi neštete množice svetnikov, če bi svetli zbori nebeških angelov stopili pred prestol božji, pa bi darovali Bogu vse goreče molitve in vse slavospeve, ki so kdaj izzveneli v nebeških dvorih; če bi mu sveti apostoli darovali vse, kar so zanj delali, in sveti mučenci vse muke, ki so jih prestali, in sv. spoznavalci vse molitve ter vsa spokorna dela, sv. device svojo lilijino čistost, in če bi Bog ustvaril še nebroj nebes z milijoni angelov, ki bi ga neprestano slavili in povelečevali; vendar bi vsi skupaj Boga ne častili tako, kakor ena sama sv. maša."

*

Poudarjati najprej neprecenljivo vrednost najsvetejše daritve je potrebno zato, da bi vzgojitelji sami dovolj cenili in vpoštevali sveto mašo in da bi to umevanje presajali tudi v srca gojencev, ki jim bo sv. daritev neizčrpen vir milosti in blagoslova. Hkrati je pa

treba opozoriti na nekatere posebne vzgojne milosti sv. maše.

Jezus nam je v sv. maši najkrasnejši zgled ponižnosti. Ko pride na oltar, skrije svoje božje veličastvo pod neznatno podobo kruha. "Jagnje božje" ga nazivlje mašnik pred sv. obhajilom; pa je še bolj krotak kot najkrotkejšje jagnje.

Ljubezen, ki jo izkazuje Jezus zemljanom, ko pri sv. maši neprestano posreduje med nami in med nebeškim Očetom, ko v našem imenu poveličuje, hvali in prosi Boga, pa tudi zadostuje za naše pregrehe — ta ljubezen je nedosegljiva. Če se dobro zamislimo vanjo, se bo ogrelo tudi naše srce hvaležne ljubezni za Jezusa; obžalovali bomo, da smo mu bili doslej tako malo hvaležni; navzeli se bomo pri njem onega notranjega ognja za dobro, ki je vžigal mučence, da so mogli zmagovati. — Vse, kar vidimo na oltarju med sv. mašo, nas spominja na dogodke krvave daritve Jezusove, na njegovo trpljenje in smrt; mašni plašč ima podobo križa; pogosto blagoslavljanje darin se izvršuje v podobi križa. Ali ni vse to takorekoč opomin, da je le v križu rešitev? Ali ne krepe vsi ti obredi naše volje, da sprejemamo z vdanostjo križe in trpljenje!

*

Sledeča poteza iz življenja Anite Katarine Emmerich († 1824) naj služi kot navodilo, kako naj razumni in za vzgojo pripravi starši izrabijo vsako priliko — tudi sveto mašo —, da pripravljajo svoje otroke za krepostno življenje.

Katarina Emmerich pripoveduje iz svojih mladostnih let to-le: "Z očetom sem morala iti večkrat na njivo in pomagati pri poljskem delu. Ko smo orali ali branali, smo večkrat vmes tudi počivali. Ob taki priliki nam je oče rad izpregovoril kaj bodrilnega in poučnega, n. pr. tako-le: "Kako srečni smo, da imamo cerkev ravno pred očmi, da se moremo med delom ozreti tja, kjer je navsetejši Zakrament in zdihniti k svojemu Zveličarju. Bog nas vidi in blagoslavlja naše delo." Če je ob delavnih pozvonilo za sv. mašo, se je oče odkril in rekel: "Zdaj se bomo pa udeležili tudi mi sv. maše." Med delom je nato opozarjal na glavne dele sv. daritve, rekoč: "Zdaj je gloria, zdaj je evangelij, darovanje" itd., vmes je pa vpletal primerne molitve ali pa zapel tudi kako mašno pesmico."



V Recreo Europa smo dobili tudi žogo in lepo igrišče. Sonce je pregnalo mrz in smo kar pozabili, da je bilo zjutraj —6° C.

TO GRDO SONČECE!

Oj sončece, ti zlato sončece!
Saj ne boš, kaj ne, zamerilo,
če jutri rano, še pred zoro,
na pot se dvignemo?

Le kaj nas v jutro miče?
Na svatbo vse nas kliče!
A kdo? Očak slovenski,
oj Triglav naš kraljevski!

Že Zlatorog je s čredami
prebelimi, prelepimi
v strmine umaknil se visoke.
Za njim pa iz doline se globoke
plezalci mi neustrašeni dvignemo,
po stenah strmih, vriskajoč drzno!

A sončece, to ljubo sončece!
Menda se je prestrašilo?
Prav nič mu všeč to ni bilo!
Da ne bi ti predrzneži
se višje morda vzpenjali

po zlatih žarkih mu priplezali
v njegove tja višine,
v njegove tja sinjine!

In sončece, to grdo sončece!
Za težkimi zavesami,
oblaki, huj, prav črnimi,
se nam je hudomušno skrilo
in, aj, kako je lilo!
Prav kakor nam v zasmeh
brez kraja iz oblakov nam sovražnih teh!
David Doktorič:

SV. CIRILU IN METODU

IN SPOMIN NJEGOV BO V MIRU

"Po božji previdnosti pa se je zgodilo, da je Ciril (dne 14. februarja leta 869) v Rimu končal tek svojega življenja, po krepostih bolj zrel nego po letih. Javno in tako slovesno, kakor je pri rimskih papežih v navadi, so ga nesli k pogrebu ter z velikimi častmi položili v grob, ki ga je bil sam sebi pripravil Hadrian. A rimsko ljudstvo ni hotelo, da bi se njegovo sveto truplo preneslo v Carigrad, zato so ga prenesli k sv. Klementu in ga pokopali blizu njegovega pepela, ki ga je Ciril toliko let spoštljivo hranil. In ko so ga peljali po mestu med slovesnim prepevanjem psalmov v obhodu, bolj podobnem slavi nego pogrebu, se je zdelo, da je svetemu možu rimsko ljudstvo hotelo izkazati prvine nebeškega češčenja."

Tako opisuje okrožnica Leona XIII. "Grande munus" iz leta 1880 Cirilovo smrt in svetniške časti, ki so se mu izkazale že pri pogrebu. Že ta okrožnica namiguje na spor, ki je nastal radi trupa: Metod in z njim gotovo tudi Grki in zastopniki bizantinskega cesarja so ga hoteli peljati na Grško. Papež je od kraja pristal na to njihovo željo, samo to je ukazal, da mora biti pogreb tako slovesen, kakor se je navadno pokopaval le papež.

Rimsko ljudstvo je pa glasneje zahtevalo, da Cirilovo sveto truplo ostane v Rimu. Papež se ni mogel odločiti. Pokojni svetnik je Rimu bil izkazal tako veliko uslugo s prenosom ostankov svetega papeža Klementa, pokazal je pa tudi toliko zvestosti in vdanost sveti Stolicy in pridobil toliko zaslug za sveto Cerkev s svojim apostolskim delovanjem, da je tudi Hadrijan sam se nagibal na stran Rimljanov.

Tedaj je pa Metod padel svetemu Očetu k nogam in ga prosil: "Primerno in potrebno se mi zdi, sporočiti Tvoji Svetosti, Apostolski oče, kako je pri odhodu z doma na sveto delo, ki sva ga z božjo pomočjo izvršila, mati naju z mnogimi solzami prosila in rotila: Ako bi enega izmed vaju smrt prehitela, preden se vrneta, naj še živi brat truplo umrlega prenese v njegov samostan in naj ga tam s primerno častjo pokoplje. Naj torej Tvoja Svetost blagovoli uslišati to mojo prošnjo, da ne bom nasprotoval mili materini prošnji in naročilu."

Papež je Metodovo prošnjo smatral za pravično in jo hotel uslišati. Dal je položiti Cirilovo truplo v marmornato rakev, zapreti jo z žebli in zapečatiti s papeškim pečatom. Čez sedem dni naj bi se Metod odpeljal z mrtvim bratom, da ga pokoplje v domovini.

Do tega pa ni prišlo. Zbrali so se zopet Rimljani, kardinali, škofje, duhovniki in velikaši, pa so poslali svoje zastopnike k papežu: "Jako nepristojno se nam zdi, častiti Oče in Gospod, ako bi iz kateregakoli razloga dvolili, da se tak velik in odličen mož prenese drugam. On je povrnil našemu mestu in naši cerkvi tako dragocen zaklad (svetega Klementa!) in Bog je svetega moža po tolikih potih iz daljnjih dežel milostno privedel sem in je tukaj sprejel njegovo dušo v svoje kraljestvo. Častiljivi mož naj bo torej tukaj pokopan. Ker prav je, da ima tako slaven mož slaven grob v našem preslavnem mestu!"

Tako odločno in vztrajno izraženi splošni zahtevi Rimljanov se papež ni mogel več ustavljati. Sporočil je tedaj Metodu, da namerava radi tega odrediti, naj se truplo pokojnega Cirila položi k počitku v grobnico, ki jo je bil dal sebi pripraviti v baziliki svetega Petra.

Vdal se je Metod in pristal na to, da ostane bračovo truplo v Rimu, vendar je izrazil sledečo željo: "Prosim Vas, gospodje moji, ako že ne smatrate za primerno, da mi izpolnete mojo skromno prošnjo, naj se pokoplje v cerkvi svetega Klementa, katerega svete ostanke je po tolikem trudu in skrbnem iskanju našel in prinesel sem."

VESELICA "DUHOVNEGA ŽIVLJENJA"

bo 30. SEPTEMBRA ob 15.30 v ulici SOLIS 252.

Na programu bo originalen igrokaz

"SNOPARJI NA KRASU"

Spisal č. g. DAVID DOKTORIČ

Je to slika trpljenja in boja našega naroda za slovensko besedo in pesem: so to osebna doživetja tisočerih rojakov!

In pri tem je ostalo. Rimski in staroslovenski legenda nadaljujeta: "In zopet so se zbrali škofje z vsem ljudstvom, da bi ga slovesno pokopali, in so hoteli odpreti rakev, da bi še videli pokojnika. Mnogo so si prizadevali, a rakeve niso mogli odpreti. Bog je tako hotel. In zbrale so se velike množice duhovščine in naroda; z velikim veseljem in spoštovanjem so ga obenem z marmornato rakvijo položili v grob, ki je bil pripravljen v baziliki svetega Klementa ob desni strani oltarja, in so se s pesmimi in hvalnicami zahvaljevali Bogu. Tam so se pričeli goditi mnogi čudeži; ko so to videli Rimljani, so se še bolj vneli za njegovo svetost in čast. Nad grobom so naslikali njegovo podobo in prižigali luči, da so gorele noč in dan, in hvalili so Boga, ki tako poveličuje svoje svetnike. Njemu bodi čast in slava na vse veke. Amen."

Rimska legenda prav gotovo ni imela razloga pretiravati časti, ki so se izkazovale Grku, ki so mu, ko je bil še živ, toliko nasprotovali radi slovanskega bogoslužja. Zato nam je to tem dragocenejšo in tem verodostojnejšo pričevanje trden dokaz, kako so tega našega velikega apostola visoko cenili že njegovi sodobniki.

Učeni knjižničar Anastazij, ki ga je osebno poznal, kakor smo že omenili, pravi o Cirilu v svojih pismih, da je bil mož velike svetosti, velik mož in učitelj apostolskega življenja, najmodrejši mož in velik in zares občudovanja vreden mislec.

CIRILOVE SVETINJE

Do konca enajstega stoletja je sveti Ciril počival v spodnji (stari) cerkvi svetega Klementa. Takrat so pa prenesli njegove svete ostanke v zgornjo (novo) cerkev in jih položili pod oltar kapelice ob desni strani glavnega vhoda. V sedemnajstem stoletju so prevzeli oskrbovanje te cerkve irski dominikanci, ki so Cirilovo kapelico posvetili svojemu varuhu svetemu Dominiku. Niso pa premaknili svetinj svetega Cirila. Ali ko so jih učenjaki sredi devetnajstega stoletja hoteli poiskati na tem mestu, jih niso več našli.

Verjetno je, da so izginile svetinje iz groba leta 1798, ob francoski zasedbi Rima. Vojaki so se takrat nastanili po cerkvah, tako tudi v cerkvi svetega Klementa, in pri tej priložnosti so razdejali in oskrunili mnogo grobov, da bi se polastili zlatenin in drugih dragocenosti. Najbrž je bil takrat oplenjen tudi grob našega svetega Cirila in tako so se zgubile njegove relikvije.

Ohranjeni so pa manjši deli njegovih svetinj, ki so jih ob koncu šestnajstega stoletja bili vzeli iz groba in porazdelili med razne cerkve. Tako jih hranijo v cerkvi svetega Hieronima v Rimu, na Velehradu, v Brnu, v cerkvi svetega Vida v Pragi in v Olomucu.

Papež Leon XIII. je dal zgraditi v novi cerkvi svetega Klementa posebno kapelo v čast svetemu Cirilu in Metodu. Stroške sta vzela nase papež in škof Strossmayer. Ko je bila leta 1886 končana, jo je rimski umetnik Nobili poslikal. Slika nad oltarjem predstavlja papeža Leona XIII., ki cerkev izroča Kristusu, ob levi in desni pa stojita sveta Ciril in Metod v škofovskih oblačilih. Na desni steni kapele se vidita sveta brata pred Hadrijanom II. in na levi steni pogreb svetega Cirila.

Kljub temu, da so se žal svetinje našega velikega apostola zgubile, ostane cerkev svetega Klementa v Rimu za nas Slovane eno najdražjih svetišč, ker hrani še vedno mnogo spominov na oba sveta brata. (Nadaljevanje)

POŠLJITE OGLASE ZA PROGRAMSKO ŠTEVILKO!
SE VZDRŽI "DUHOVNO ŽIVLJENJE" I DOLŽNOST

POŠLJITE DOBITKE ZA SREČOLOVI POSKRIBITE, DA
VSAKEGA ZAVEDNEGA ROJAKA JE TO!

Bajo el Sol Libre

Traducción de DARINKA ČEHOVIN

DUODECIMO CAPITULO

Azbad se levantó, bajó los cortinados de la habitación y revisó preocupado todos los rincones. Luego acercó su banco, silenciosamente, hasta Rustik y comenzó con cautela:

"Rustik, eres jefe y prefecto, entonces, eres un hombre. Mira, sentémonos "sub rosa" — Azbad levantó el índice, sobre el cual brillaba un pesado anillo, hacia el techo.

"Para tí no está clara la cuestión de Epafrodit. Escucha. De una manera extraña se introdujo entre los palatinos cierto bárbaro, el esloveno Iztok. No habitaba en los cuarteles sino con este griego, que amaba al jovencito como a su hijo. ¿Por qué?: acerca de ésto, Bizancio calla. Pero te diré que era hermoso, encandiló a todas las mujeres; no tenía par como arquero; jinete como un Centauro; inteligente y razonador como un filósofo de las escuelas griegas. Y Teodora se enamoró de él con el deseo que sólo en sus venas sabe correr. Pero el bárbaro la apartaba de él, porque amaba a cierta cortesana. Ahora lo sabes todo. Iztok en la cárcel, Epafrodit lo salvó, el esloveno huyó hacia el Danubio — y lo más gracioso — se llevó consigo a la cortesana, a la que yo amo con el mismo deseo y fuego que suele tener Teodora. ¡Ah, si tu vieras a Irene!"

Azbad, sin querer, llevó la mano al corazón, que se excitaba ante el solo nombre: Irene.

"Irene", recogió Rustik y miró mudo al compañero, que se mordía los labios. "¿No sería mi sobrina esa cortesana?"

"¿Tu sobrina, Irene? Rustik, toma mi frente y despeja estas terribles sombras. ¡No haberlo pensado antes! ¡Si eso lo sabías! Perdona por haber sido yo quien te dijo de la deshonra de tu pupila. Créeme que viví en el infierno, y el odio se levantó en mi corazón, pero el amor lo venció."

"¿Si no fué alguna otra cortesana!"

"No había tal nombre entre ellas. ¡Ella es única!"

"Pero ella no huyó con el bárbaro."

Los ojos de Azbad relampaguearon. Apoyó ambas manos sobre los hombros de Rustik y sollozó más que habló:

"¿No huyó? ¿Y tu sabes donde está? Prefecto, dime, confíamela, devuélvela a mi alma, dime cuales son tus deseos, que los llenaré, sólo dime dónde está Irene?"

Las palabras no salían del pecho del prefecto. Había vivido varios años como oficial en Bizancio, pero lo conocía hasta las entrañas. Hurgó en los ojos de Azbad tratando de entender si era verdad o engaño. ¿Que el magister equitum se casara con Irene? ¿No lo podía creer! Para ese casamiento se necesitaban millones. Y de ellos carecían él e Irene. ¿Qué Irene fuera su juguete?, a ello se oponían los lazos de sangre y contra el veneno de Bizancio que a él tampoco le perdonara, se dejó oír su conciencia: ¿Venderla al pecado? ¡No! Al mismo tiempo se acordó de Teodora y pronunció:

"¡Infeliz Irene si la emperatriz ama al bárbaro!"

"Ya no lo ama. Solo ansía la venganza. Pero dime, ¿qué sabes de ella?"

"Y como no está Epafrodit, como huyó el bárbaro, la maldad se dirigirá a la cabeza de Irene."

"No la tocará. Porque la misma emperatriz se llenará de alegría cuando sepa que Irene no huyó con el fugitivo. Y su deseo es que Irene sea mía."

"¿Que sea tuya?", recaló Rustik.

"Mía, mi esposa ante la ley. Prefecto, el destino te ofrece ahora hacer que la mano de la emperatriz te abra las puertas hasta un buen cargo en Bizancio. Dime, vamos, ¡confíame a Irene!"

El astuto Azbad había encontrado el punto en el que

cualquier verdadero bizantino era débil.

El prefecto no respondió enseguida. Azbad soltó sus hombros, sus manos se apartaron, se dió vuelta, apoyó la cara sobre una estatua y suspiró: "¿Amor, porque me atormentas? ¡Huyes de mí! Humillas al comandante de los palatinos, y lo arrojas a los pies de una mujer que se ganó la cárcel, que como cortesana mantuvo relaciones con un bárbaro, cristiana con un pagano. ¡Y yo sabía eso! Y no la denuncié —por amor— y dejé manchar la santa verdad de la santa corte. ¡Castigo divino!"

Cuando oyó esas palabras, Rustik se asustó. Si no la entregaba a Azbad, éste se vengaría de él. ¿Cuántos oficiales hambrientos esperaban la prefectura, para llenarse de tesoros y de la sangre de las gentes! ¿Qué podía costarle a Azbad, amante cortesano, quitarle el puesto? ¿Le darían la orden de ir a la guerra de Italia con algún mensaje y sin ningún título!

"¡No te aflijas, clara bondad! Te diré que Irene está en mi casa y que es tuya!"

Azbad se dió vuelta enseguida, sirvió el vino en los jarros, el que se derramó en negros hilos sobre el mosaico, y juró:

"Si tú cumples lo que has prometido, yo llenaré mi promesa. ¡Sé yo participante con Iscariote y mi fin con Absalomón, si miento!"

"¿Que así sea!"

El prefecto apuró la copa; Azbad lo miraba con los ojos del zorro ante su víctima.

"Y ahora iré inmediatamente ante la emperatriz; hoy mismo oirás el santo agradecimiento, que te ofrecerá la reina de la tierra."

El prefecto se despidió, si bien un tanto intranquilo, satisfecho con la esperanza de alcanzar un alto cargo en Bizancio.

"Que Irene sea su esposa ante la ley o..."

Rustik atravesó el portal, cuando llegó al foro murmuró sonriente:

"Después, de todo... ¿qué me interesa!"

Azbad se rió a carcajadas cuando el esclavo del atrio golpeó con el martillo, indicando que el huésped había atravesado el umbral.

"¡Rustik!, ¡Ja!, el nombre lo dice todo! ¡Campesino y nada más! ¡Oh, hasta serás "magister officiorum", claro! ¡Tu Irene, la amante del bárbaro mi verdadera esposa! ¡Quédate en Toper, ni eso mereces! ¡Que te envíe el emperador tras la frontera a la destruída Turrís en el Danubio, para que tengas parte con los bárbaros!"

Batía alegremente las manos y se acostó negligentemente sobre los tapices, el cortinado de la entrada se movió y entró como un espíritu de una flor de azahar la hermosa esclava Melita.

Azbad le hizo una señal. La esclava se sentó a sus pies.

"¡Melita, tendrás una amita! ¡La cortesana Irene vendrá hasta mí y será mía!"

La esclava abrazó sus rodillas y lloró. Azbad se inclinó, la levantó hasta sí y murmuró:

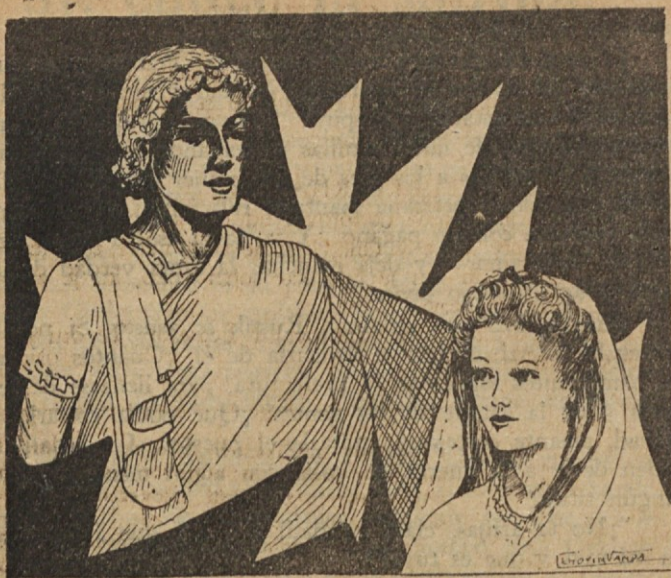
"¡No llores, diosa! ¡Vendrá Irene, viene la novia del bárbaro, pero no será mi mujer, sino tu sirvienta!"

Melita lo abrazó con ardor.

*

Azbad se presentó ese mismo día en la corte ante las puertas de la Emperatriz Teodora. Algunos senadores canosos, dos jactanciosos diáconos y cinco oficiales palatinos esperaban en la corte. No decían palabra entre sí. Solo hablaban los ojos, en los cuales brillaban luces de envidia. Alguno entre ellos ya había pasado en la sala de espera el tercer día, pero la piedad de la emperatriz no se les mostró para permitirles la entrada.

Y ahora Azbad entraba directamente.



Vendrá Irene . . . No será mi mujer, sino tu sirvienta . . .

Desde que había huído Iztok el "magister peditum", no debía acercarse al trono de la emperatriz. Esto era un secreto a voces en el coro. Cualquiera que lo encontraba, maldecía a Epafrodit, que había salvado al bárbaro y burlado a la guardia. Conjuraba en alta voz a Santa Sofía para que viniera el día en que aclarara de nuevo para Azbad el sol del afecto del trono de Teodora.

Azbad recibía esas condolencias de la corte con una verdadera máscara cortesana. Pero cuando se alejaba el senador, el oficial doblaba el corredor, Azbad se daba vuelta formando junto a su boca una mueca burlona murmurando:

"¡Ya os conozco! ¡Malditos hipócritas!"

Ahora, Azbad había entrado directamente ante la despota con paso orgulloso. Todos temblaron, todos se inclinaron y bajaron los ojos. El "magister equitum" caminaba orgulloso entre ellos, con la frente alta. Bien cerca de la puerta colocó con el pie un artístico banquito y se sentó sobre él; un rayo de sol iluminó la coraza de oro. La envidia refugió en los ojos y los corazones se encogieron en los pechos. Las miradas despreciativas de Azbad anunciaban la victoria.

Apénas habían transcurrido algunos momentos cuando dos eunucos levantaron los cortinados y le abrieron el camino hasta la dorada habitación de Teodora. Los cortinados cayeron, las miradas de los que aguardaban, se prendieron de los pliegues y travesaron la tela mirando al lugar invisible. Todos sintieron como golpeó la rodilla en el suelo, el silencioso murmullo de la conversación, como el magister equitum se acercó a la emperatriz.

El altanero palatino, inclinado a lo largo sobre el suelo, besó la pequeña joya del zapatito de seda y se levantó sobre sus rodillas:

"¡Santa emperatriz! ¡El más indigno siervo ruega tu piedad!"

Teodora golpeó con su menuda mano sobre el trono dorado, indicándole que hablara.

"¡Llegó como pecador!, vuelvo como un hijo perdido."

Una silenciosa satisfacción se derramó por las mejillas de Teodora. Miró la dorada esfinge, sobre la que jugaban los rayos que llegaban a través del brillante vidrio fenicio.

"Vengo para cubrir un poco mis culpas. Epafrodit, discípulo del can de los infiernos, Cerbero, está enterrado en el mar."

Azbad levantó sus ojos apenas, para ver el efecto de esa novedad en el rostro de Teodora.

Ella no desvió su mirada de la esfinge. Sus blancos, delgados dedos se movieron irritados sobre los brazos del sitial y dijo:

"¡Mientes! ¡El griego no es tan necio! ¡No creo!"

"¡Por la Santa Trinidad, el prefecto Rustik de Toper ha visto como se lo tragaba el mar junto con su barco!"

Teodora no movió la cabeza.

"¡Entonces desapareció!"

"¡La maldición de Caín lo llevó a la muerte!"

"¡Que me vengue Lucifer! ¡No sabes más nada?"

"¡Encontré a Irene!"

La emperatriz se estremeció. Como si la hubiese tocado una escondida llama, se volvió hacia Azbad. Brilló su mirada entre sus levantadas pestañas.

"¡Irene? ¡Tráela inmediatamente ante la emperatriz!"

"¡Todavía no está en Bizancio, preclara!"

"¡Dónde entonces? ¡Búscala!"

"¡Está en Toper, con su tío, el prefecto Rustik!"

Teodora dió una orden. Llegó un esclavo, desenvolvió un pergamino y mojó la pluma.

"Rustik está en Bizancio", recordó tímidamente Azbad.

"¡En Bizancio?"

"¡Me vino a comunicar la muerte de Epafrodit!"

"¡Todavía no volvió Flavio?"

"¡La tempestad hacía peligrar a la nave!"

La sonrisa de placer se borró de los labios de Teodora al suponer la aflicción de Flavio cuando se enterara que el prefecto lo había precedido.

"Comunícale entonces al prefecto que vaya inmediatamente y traiga a Irene. Esta es la expresa voluntad de la emperatriz."

"El prefecto es el tío y la sangre es la sangre. ¡Si la más santa me enviara a mí, indigno siervo, por Irene!"

La emperatriz movió el menudo zapato, Azbad lo besó y se retiró.

"Al azor en busca de la paloma. Primero se harta la despota, tal vez quede algo para el siervo. ¡Rustik irá en su busca!"

CONSULTORIO JURIDICO

Dr. JULIO A. TORRES, Procurador Nacional, con el patrocinio del Dr. M. VIDAL MOLINA, Abogado.
Uruguay 643 - 2° piso — U. T. 38 - 6548

. . . y el Sr. JULIO CONTESTA:

Puede Vd. no aceptar si sus patrones pretenden pagar sus servicios como carpintero, por jornal en vez de por quincena, si ve que sus ingresos pueden verse disminuidos, pues podría Vd. considerarse en situación de despedido y luego de hacerse saber a sus patrones, reclamar la indemnización que corresponda.

(A Preocupada):

— Ivanka . . . Hay días que tengo miedo de morir . . .

— No temas, tienes buena salud, Marica.

— Es que temo por mis tres hijos . . . Tú sabes . . . mi corazón, no anda bien, puede fallar, y entonces . . .

— Oh! No hables de eso. En cuanto a tus hijos, están asegurados con la renta que dá la casa que adquiristes con tus chorros.

— Y si mi marido, que es joven, se vuelve a casar . . . ? Él se quedará con todo y es peligroso que lo gaste con su nueva esposa.

— No, Marica, creó que te equivocas. Tu marido no heredaría todo. Mira . . . se lo preguntaremos al Sr. JULIO . . .

. . . y el Sr. JULIO CONTESTA:

Si al adquirir el inmueble se hizo constar, en la escritura respectiva, que el dinero con que fué adquirido era PROPIO, es decir, ganado por ella el bien es de Marica únicamente (art. 1246 del Código Civil) y no de la Sociedad conyugal. De manera que el esposo solo heredaría una parte igual a la de cada uno de los hijos.

Si no se hubiera hecho constar ese detalle los bienes adquiridos son considerados de la Sociedad conyugal, es decir gananciales. En tal caso el cónyuge superviviente no hereda al "de cujus", pero toma la mitad del valor de la casa a título de dueño, copropietario de la casa, y socio de la ex-sociedad conyugal, (art. 3571 y 3576 del Código Civil) — heredando los hijos solo la otra mitad por partes iguales.

TRŽAŠKA PRAVDA

V dneh nevarne napetosti radi Trsta, je ameriško-angleška politika izrabila stisko lačnega mestnega prebivalstva. Kruha ni bilo in razen nekaj zelenjave ničesar. V Italiji so imeli Američani pripravljene že izdatne zaloge, toda niso jih hoteli dati, dokler bodo Jugoslovani v Trstu.

Rusi so takoj poslali žita, toda težava je bila radi mlinov. V Červinjanu, ki je bil v angleški oblasti, stoje glavni tržaški mlini a Angleži niso dovolili, da se tam melje rusko žito za Trst. Kljub temu, da so tržaške firme kupile že velike množine živil, kakor je poročal nek čikaški dnevnik (za 2 milijona lir), jugoslovanski komisar za prehrano pa je pokazal za 21 milijonov lir kupnih potrdil, je Trst stradal, červinjanski mlini pa so mleli le za Angleže.

Edino kar so Angleži dovolili je bilo nekaj kamijonov živil, katere je poslal v Trst papež in jih je nato tržaški škof dal razdeliti v tistih dneh največje bede.

Angleži so v zagovor te svoje nelepe politike trdili, da hočejo biti dosledni in zvesti sklepom Jaltke konference, katere je podpisal tudi Tito in po kateri je bilo odrejeno, da Trst začasno okupirajo ameriškoangleške sile.

SPOPAD NA OPČINAH

Kakor vidimo naši rojaki doma ne drže rok križem. Treba je kričati če ne se nič ne sliši. In tako so patrioti organizirali na Opčinah veliko zborovanje okoliških Slovencev. To zborovanje so pa varhi reda razgnali in je bilo pri tem ranjenih več Slovencev.

Namen tega zborovanja je bil, na glas povedati, da je vsa tržaška okolica slovenska.

Oba ta dva dogodka sta tudi izraz ljudske nevolje proti postopanju sedanjih tržaških gospodarjev, kateri baje postavljajo nazaj zopet iste ljudi, kateri so preje služili tako zvesto fašizmu.

SLOV. POKRAJINSKA VLADA

Predsednik vlade je Boris Kidrič, podpredsednik dr. Marjan Breclj, minister minister Aleš Bebler, minister pravosodja Jože Pokorn, minister industrije in rudarstva France Leskošek, minister trgovine dr. Vlado Vavpotič, minister prosvete Ferdo Kozak, minister poljedelstva Janez Hribar, minister za socialno politiko Vida Tomšič, minister za narodno zdravje Marijan Ahčin, minister za zgradbo dr. Lojze Kambič, minister za lokalni promet Franc Snoj, minister za šume Tone Fajfer.

PREDSTAVNIKI JUGOSLAVIJE

Vlada je imenovala nove poslanike za Pariz, London in Washington. Za poslanika ali ambasadorja v Washingtonu je bil imenovan Stanoje Simič, za poslanika v Londonu Dalmatincec dr. Ljubo Leontič, Ristič pa bo poslanik v Parizu.

NARODNE MANJŠINE

Jugoslovanska vlada hoče, da imajo narodne manjšine v Jugoslaviji lastne srednje šole. Ogrji imajo svojo gimnazijo v Subotici, Slovaki v Petrovacu, Rusi pa v Krstu. V Novem Sadu v Vojvodini se je pred kratkim vršilo prvo zborovanje dijakov iz višjih razredov srednjih šol, pa tudi trgovskih in obrtnih šol. Nad 300 dijakov je poseglo v debato. Delegete slovaških, ogerskih in ruskih šol so se zahvalili, da so v novi Jugoslaviji do-

EL P. MISIONERO FEDERICO RIJAVEC

se despidió de la Argentina el 6 de julio, cruzando la cordillera en tren. Una semana demoró todavía en Chile, despertando con sus conferencias mucho entusiasmo por las misiones entre los jibaros. El 14 de julio se embarcó en el vapor chileno "Fresia" que lo llevó a Guayaquil.

Č. G. MISIJONAR MIRKO RIJAVEC

Pošilja mnoge pozdrave rojakom. Ko je odpotoval od tu, je obiskal nato še Mendoza in San Juan in nekatere kraje v Čile, kjer je tudi našel zelo lep sprejem. Mnogo se spominja rojakov in mu je bilo kar solzno oko, ko je zapuščal ta kraj, kjer je našel toliko rojakov.

14. julija se je ukrcal v Valparaisu in je odpotoval v Ecuador. Te dni je že zopet v deželi svojega misijonskega dela.

bil pravico, da smejo v šolaih uporabljati svoj lastni jezik.

AVTONOMNE DEŽELE

Sedež jugoslovanske Macedonije je v Skoplju. Ministerski predsednik je Lazar Kuliševski.

V črnogorski vladi pa je ministerski predsednik Blazo Jovanovič.

Beograjski radio je pred kratkim naznanil da nova Črna gora ne obsega samo prave Črne gore, ampak tudi Boko Kotorsko, Bjelopolje in Plevje. Vsi ti kraji bodo tudi v območju narodne črnogorske vlade.

Ustvaritev sindikatov, tako so povdarjali na zborovanjih, je odgovor vsem tistim kateri hočejo razbijati "slovensko narodno bratstvo".

Kovinski sindikat je rešil situacijo 300 delavcev iz Tržiča, ki so ostali brez dela in so dobili nato zaposlitev v Trstu.

Prehrana Trsta je težavna stvar. Okolica prispeva kar more. Toda vsega je malo. Posebno je težko za mleko, ker je mlečnih krav komaj deseti del. Trst ima tako na razpolago le 35.000 litrov mleka dnevno.

OSVOBODITEV TRSTA

V belgrajski Borbi 3 junija je bilo precej obširno poročilo o osvoboditvi Trsta. Že 1943 so tržaški Italijani sestavili "Komité narodne osvoboditve". Toda ta je ostal le kot nekaj zasilen organ, kateri bi naj prevzel v roke oblast, kadar pride za to ura. 1944 so vse njegove člane zaprli, ko so oblasti videle, da je začelo osvobodilno gibanje nevarno naraščati.

Med tem pa je začelo že živahno delo raznih delavskih italijanskih in slovenskih skupin, posebno mladine in ženstva. Vse pa je vodila ilegalna komanda mesta.

Komite narodne osvoboditve je med tem spet lenobno čakal, kdaj bodo njemu kot predstavniku italijanskega Trsta izročili oblast . . . Vršila so se posvetovanja, pritiskali so pravi patrijoti na stvaren nastop, a ta komite se je vedno izmikal.

Ko je koncem aprila letos položaj dozeval in so se bližale jugoslovanske čete, so okupatorji res izročili oblast temu komiteju. Še so se sprehajali Nemci po mestu, ko je ta komite izdal razglas, da je vojske konec, da je mir in da naj izobesijo italijanske zastave. Guardia civile, ki je preje zažigala slovenske vasi je bila sedaj proglašena kot "narodna vojska".

28. aprila pa je izbruhnila javna ustaja, katero je organizirala nelegalna komanda. Na muho je vzela ne le Nemce temveč tudi komite in njegovo "guardia civile", kateri so ta trenutku iskali zaslombe pri Nemcih, ki so bili še v deželi. Ta boj je bil končan 1. maja.

Ko se je 1. maja po posredovanju škofa Santiniia vršilo pogajanje med Nemci in poveljnikom (Conte Fonda) oboroženih sil komiteja na eni in komando jugoslovanske vojske na drugi strani je Conte Fonda izjavil, da nima nikake oborožene sile . . .

Tako se je zgodilo, da je popolnoma propadel italijanski šovinizem, kateri je upal dobiti v roke oblast ob trenutku zloma.

IZMENJAVA DENARJA

Predstavnštvo AVNOJ je odločilo, naj se v Jugoslaviji okupacijski denar nado-



Ivaničevi in Hozjanovi, botri in stariši, z malo Marjetico Ivanko Hozjan.

TRŽAŠKI DELAVCI V TEKMI

V ladjedelnici Sveti Marko je med vojno sabotaža docela onemogočila delo, a sedaj so pa delavci tako zavihali rokave, da so z nadurnim delom dovršili 14 dni pred časom prvo ladjo, ki je bila spuščena v morje 26. maja.

V Trstu je bila potopljena italijanska oklopnica Impero, katero so že dvignili.

Porušena je bila električna centrala, katere že tudi deluje. Razdrt je bil tramvajski tir 7 km na dol in vničene električne napeljave 4 km. To vse je bilo 2. junija že popravljeno. V počestnih bojih je bilo podrtih 100 cestnih stebrov, 20 tramvajskih voz in 15 voz žične železnice.

Ustanovilo se je že več delavskih in strokovnih sindikatov: lekarski, poštno uradništvo, prodajalci časopisa (glavni list je Lavoratore) občinsko uradništvo.

Krščanska socijalna načela

DRŽAVA IN ORGANIZACIJE

Nastanejo včasih časi, ko je prav, da se tej vrsti družb z zakoni stopi nasproti, če namreč po svojem namenu skušajo kako stvar doseči, ki je v očitnem nasprotstvu s poštenostjo, pravičnostjo ali z državno balgino. V takih prilikah sicer država po pravici zabrani, da se one ne združijo, in tudi že združene po pravici razpusti. Vendar pa mora uporabljati največjo previdnost, da ne bo vzbudila videza, da krši pravice državljanov, in nikar naj česa ne določa pod videzom javne koristi, česar pamet ne odobrava. V toliko je namreč treba ubogati zakone, v kolikor so v skladu z zdravo pametjo in torej tudi z večnim božjim zakonom.

V duhu mislimo tu na razna društva in družbe ter cerkvene redove, ki jih je ustvarila oblast cerkve in pobožna volja kristjanov. V kolik blagor človeškega rodu, govori zgodovina prav do našega časa. Te vrste družbe, če jih presoja zgolj pamet, ker so se združile le s poštenim namenom, je jasno, da so se združile po naravnem pravu. Z one strani pa, s katere se dotikajo vere, je cerkev edina, kateri so po pravici pokorne. Ne morejo si torej tisti, ki vladajo državo, kakorkoli prisvajati pravico do njih, niti smejo po pravici nase prenesti njihovo upravo. Dolžnost države je namreč, da jih spoštuje, čuva in kjer bi to okolnosti zahtevale, pred krivico varuje. Godi se pa, kar smo zlasti v tem času videli, čisto drugače. Na mnogih krajih je država družbam te vrste delala silo in sicer z mnogovrstno krivico. Pritisnila jih je s tem, da jih je zvezala z državnimi zakoni in jim odvzela pravico moralne osebe in jih oropala njihovega premoženja. Do katerega premoženja je cerkev imela svojo pravico in svojo posamezni člani, in prav tako oni, ki so ga za kak gotov namen prepustili in katerim v prid in tolažbo je bilo posvečeno. Zaradi česar se v srcu ne moremo zdržati, ne da bi se pritožili nad takimi krivičnimi in pogubnimi ropi, in sicer toliko bolj, ker vidimo, da se družbam katoliških mož in sicer mirnim in vsestransko koristnim zapira pot v onem času, ko se proglašajo, da je vsekakor po zakonih dovoljeno zbirati se v društva in se v resnici ta možnost radodarno dovoljše ljudem, ki snujejo pogubne naklepe proti veri in državi obenem.

V bistvu človeka je, da živi družabno življenje že radi tega, ker so potrebe posameznikov večje, kakor sredstva, ki jih ima posameznik. Družabnost pa je možna le tam, kjer je enota in množstvo. Kakor je Bog eden, čeprav so v njem tri osebe, tako je družba eno, čeprav obstoji iz več oseb. Enotnost tvori ideja ali cilj,

množico pa tvorijo ljudje, ki po tem cilju strema. Vidna pred nami ni niti družina, čeprav vidimo moške in ženske, male in velike ljudi. Le če vzamemo družino kot enoto, tedaj vidimo moža in ženo, mater in otroke. Tako je v vsaki družbi, v vsaki organizaciji. Ker so cilji in ideje različne, čeprav imajo enoten skupen cilj, zato so tudi organizacije različne. Nove ideje povzročajo nove družbe, ko prenehajo cilji, prenehajo tudi družbe ali po domače povedano: Kjer ljudje ne čutijo potrebe po petju, tam tudi nimajo pevskega društva.

Društveno življenje potemtakem tako zelo odganja človeški naravi, da država, ki prav tako izvira iz človeške narave, nima nobene pravice omejevat i društvenega življenja, razen, če bi bila, kakor pravi papež, radi tega v nevarnosti poštenost, pravičnost ali državna blaginja. V vsakem drugem slučaju bi država delala krivico, in krivičnih zakonov nihče ni dolžan slušati. V toliko namreč veljajo zakoni, v kolikor so v skladu z zdravo pametjo in torej tudi z večnim božjim zakonom. Kakor hitro državni zakoni nasprotujejo pameti, nimajo več veljave zakona, ampak samo veljavo nasilja, kakor odločno pravi sv. Tomaž kvinski, katerega navaja papež Leon XIII.

Državni absolutizem, kakor se je razvil v 16., 17. in 18. stoletju, je privedel do uničenja srednjeveških delavskih društev ali cehov. Vemo namreč, da je cehovstvo uprav zato propadlo, ker si je država prisvojila celo vrsto gospodarskih podjetij, proti katerim so se cehi brezuspešno borili. Prav tako je država privzela v svoje roke upravo in sodstvo, ter vpeljala svoje uradništvo, ki ga še do današnjega dne ljudstvo smatra bolj za tuje, kakor za svoje lastno. Kam je privedel ta državni absolutizem, jasno kažejo sodobni socialni boji in jasno kaže vse zlo, ki je prišlo iz kapitalizma. Le zopetne organizacije delavstva morejo temu odpomoči.

Res je, da imajo dandanes delavske organizacije bojeviti značaj, a imajo ga tudi delodajalske. A če se bojujejo organizirani delavci, je vsaj mogoče skleniti z njimi resen, pošten mir, brez organizacij se pa vleče nevarni, neurejeni, tajni boj brez konca dalje, kot počasi delujoč strup, in konec tega boja mora biti edino le silovita, krvava revolucija. Za to, da se uveljavi načelo, da je delavec uradnik družbe, da je delavski stan eden najvažnejših, je treba popolne združevalne svobode, kakor jo priznava in zahteva naravno pravo in po njem tudi papež. Prodreti mora načelo, da se delavci ne samo smejo, marveč, da se morajo združevati, da morajo biti njihove organizacije obvezne in javnopravne. (Nadaljevanje)

KAJ PIŠEJO RAZNI LISTI O TRŽAŠKEM VPRAŠANJU

16. maja, sta v dveh chikaških listih izšla dva pomembna članka o Trstu. V The Chicago Sun piše znani Sumner Welles, prejšnji ameriški državni podtajnik in zelo uplivna osebnost v diplomatskih krogih, da Jugoslavija nima nobene pravice do Trsta, ker bi Italija preveč trpeča, če bi Trst izgubila. To je strupen članek za Jugoslavo in utegne jugoslovanskim interesom škoditi. Isti dan pa je članek Carleton Kent priobčil v The Chicago Times tole:

Preglavice s Trstom se niso začele tisti dan, ko so čete maršala Tita prikorakale v to jadransko pristanišče. Začele so se v 1915 letu, ko so Zavezniki obljubili Italiji Trst, če se jim pridruži proti Hohenzollerncem in Habsburžanom.

Eden izmed razlogov, zakaj so bili Zavezniki tako radodarni s tujo lastnino, je bil ta, da je Trst pripadal Avstro-Ogerski in je bil zgrajen v 19. stoletju, da nadomesti Donavo kot prometno izhodišče za centralno Evropo; in lahko je bilo biti

razsipen s sovražnikovo lastnino.

Drugi vzrok je bil, da se jim v tistih zgodnjih dnevih še sanjalo ni, da bi se habsburško cesarstvo utegnilo zrušiti, ali pa, da bi ob koncu vojne prišel na dan jugoslovanski narod, v katerem bi se združili evropski južni Slovani, kakor tudi dejstvo, da je bil istrski polotok vedno prevladujoče slovanski.

Morda so imeli nekake megleno misel, da ker je bila italijanščina glavni jezik v tržaškem pristanišču, bi morda Italijani imeli celo kake postavne pravice do Trsta. Toda učeni ljudje pravijo, da je bil pomorski jezik avstrijskega cesarstva, in celo avstrijske vojne mornarice, italijanski, po vsej priliki zato, ker je bilo tako najbolj pripravno.

Vseeno, v 1919 so izpolnili obljubo. Trst je postal italijanski. In ubogi Slovenci v Istri in Primorju so našli, da so njihovi novi gospodarji skušali napraviti dobre Latince iz čvrstih Slovanov.

Jugoslavo pravijo, in nekateri zgodovinarji zapadnega sveta jim pritrjujejo, da se je tukaj dogajala najfinejša vrsta

narodnega zatiranja veliko let v pred-Hitlerjevi Evropi. Slovenske šole, časopisi in knjige so izginile. Duhovnikom je bilo prepovedano uporabljati kak drug jezik v cerkvi razen italijanskega. Domačine so prisilili izpremeniti svoje slovanske primke v taljanske. Kljub temu pa se vidi (celo Italijani priznavajo to), da je pretežna večina ljudstva izven pristaniških mest ostala slovenska.

STAVKA V TRSTU

V dogovoru, ki je bil podpisan glede Trsta je bilo, da zavezniki v vsem uporabljajo oblasti, katere v kraju že najdejo ustanovljene . . . če se bodo izkazale uporabne. Te besede seveda puščajo oblasti možnost, da nastopi samovoljno proti tistemu, ki ji ni ljub. Tako se je zgodilo, da so razpustili narodno stražo v Trstu in tudi pokrajinski odbor za Primorsko in nekaj oseb tudi zaprli.

Proti temu je prve dni julija vstal ves delavski Trst. 60.000 delavcev je stavkalo z zahtevo, da se spoštuje narodova volja.

Stavka se je 20. julija spet ponovila.

ROJAKI PRIMORCI

Kar pohitite! Vsak naj se požanima, "kje" more podpisati svoj glas za slovensko in jugoslovansko Primorje! Ne odlašajte! Kjer je več rojakov skupaj sporočite! Ne pozabite na Istrijane!

Komur pa ni mogoče nikjer podpisati dokumenta, naj nam pošlje nemudoma sledeče podatke: Ime in priimek; dan, leto in kraj rojstva; zakaj in kdaj je odšel v Ameriko in svoj sedanji naslov.

Sporočite to na sedež "Odbora za Jugoslovansko Primorje", San Blas 1951. Buenos Aires.

Prosimo tudi, da prispevajte kaj za kritje stroškov!

"SLOVENSKA KRAJINA"

Na polletni seji 29. jun. je bil predložen tale račun:

PREJETO: Članarina 847.50; Veselice in koline 583.35.

IZDANO: Najemnina 100; Podpore 203; Upravni stroški 16.20; Veselični izdatki in strošek kolin 457.50. Naloženo v banko 700.— \$. — Skupno v banki: 5762.45 \$.

Smrt je požela 7. julija člana Jurija Mesiča katerega so mnogi člani spremili na zadnji poti na Čakarito. Društvo je plačalo pogreb.

Mladi društveni pevci so nastopili na 16 letnici "Slovenskega Doma" z dvema pesmicama.

JUAN BOGANI

Sucesor de BOGANI HNOS.

IMPORTADOR DE TEJIDOS

1923 — ALSINA — 1925

U. T. 47, Cuyo 6894

Buenos Aires

V SOBOTO CELI DAN

je odprto samo za naše ljudi,
da se fotografirate v

FOTO SAVA

San Martín 608 — Tel. 31-5440 — Florida 606

AMARO

MONTE CUDINE

AZAFRAN

MONTE CUDINE

CALIDAD Y RENDIMIENTO

MONTE CUDINE S. R. Ltda.

Capital 1,000.000 \$.

BELGRANO 2280

SPREMENBA NASLOVA

FRANC KLAJNŠEK

KONSTRUKTOR

Izdeluje načrte in proračune — vodi vsa zidarska in stavbárska dela, in daje firmo.

HABANA 4321

Bs. Aires. — U. T. 50-0277.

Villa Devoto

JMETNO STAVBENO MIZARSTVO

KOVINSKA OKNA IN POLKNA

FRANC BANDELJ

Kovinska vrata, balkoni, izložbena okna, kovinske stopnice, ograje, vsa-kovrstna kovinska dela.

AV. DE LOS INCAS 5021

Telef. 51-5184.

DUHOVNO ŽIVLJENJE

LA VIDA ESPIRITUAL

Pasco 431, Buenos Aires, Argentina

CORREO ARGENTINO
Sucursal 13

TARIFA REDUCIDA
Concesión 2560

POMOČ DOMOVINI

Komisija za koordinacijo Pomoči je priredila veliko razstavo nabranih darov in z lastno roko izdelanih oblačil za pomoč Jugoslaviji. Zelo obiskana razstava se je vršila v prostorih Jugoslovanskega Podpornega Društva v Alm. Brown 721, 7. in 8. julija.

LJUJSKI ODER je tudi organiziral razstavo v svojih prostorih v Villa Devoto. Dokazali so rojaki, včlanjeni pri Ljudskem Odru in Cankarju, da tudi v dejanju delajo in žrtvujejo.

IN SLOVENSKA RADIO URA?

Ali se ne zdi vsem rojakom sramotno, da nimamo mi tukaj niti četrt ure na teden našega programa na radiju? Morda se bi pa dobilo med nami nekaj rojakov, ki bi prispevali v ta namen toliko, da bi se nekaj začelo! Rojaki, premislite dobro to zadevo in posvetujte se in poiščite tiste, kateri bi kaj doprinesli.

Pozneje bomo spet povprašali, kaj mislite o tem?

"Duhovno življenje"

"SLOVENSKI LIST"

Naše glasilo je na kraju. Konzorcij, ki je skupno s Slovenskim Domom "Slovenski list" doslej vzdrževal, ne zmore bremena naprej, kajti razumevanje rojakov za potrebe lastnega glasila je tako sramotno padlo, da je list onemogočen.

"Slovenski list" je zadnjič izšel 16. julija in je dal rojakom na razpolago, naj ukrenejo, kar se jim zdi primerno, da ne ostanemo brez glasila.

Nekateri rojaki so prišli k meni in me nagovarjali, naj bi vzel zadevo v roke. Toda to ne bi bilo na mestu, kajti če bi enim ugodil, bi takoj drugi vstali proti in bi rekli: "farja pa že ne" . . . In tako bi delali nepotreben razdor. Zato pa jaz nočem tiščati v posvete, kjer naj odgovorni rojaki stvar trezno in dobro premislijo in nikakor ne rečejo: če bo zraven tisti, mene ne bo! . . . Saj smo lahko vsi složni in delamo na to kar je vsem v korist in se varjemo tistega, kar razdružuje.

Zato se nočem vtikati v razgovore in posvete, ker pač morem zaupati, da bodo pametni možje uveljavili pametno besedo in bom potem tudi jaz iz srca rad na razpolago za skupno gradilno delo.

Zato, rojaki, kar hitro na delo in nesebično naj se vsak odreče svoji nepotrebnosti!

Janez Hladnik.

Recreo "EUROPA"

RIO CARAPACHAY

Pri domačinih v prelepem kraju. — Po ceni
Prevoz s postaje Tigre tja in nazaj, odrasli \$ 1.—,
otroci \$ 0.50.

U. T. 749 - 589 — TIGRE — FCCA.

ZENINI — NEVESTE — DRUŽINE
Obrnite se na

SLOVENSKO TOVARNO POHIŠTVA

ŠTEFAN LIPIČAR

GUTENBERG 3360 y Avda. SAN MARTIN Tel. 50-3036

"CASA JUSTO"

MARMOLERIA
Construcción de Monumentos
en los Cementerios

PLACAS DE BRONCE

JUSTIN MARUSIC

Garmindia 4947 U. T. 59-4318

La Paternal